

š t u b i d u

letnik 10, številka 2 2012

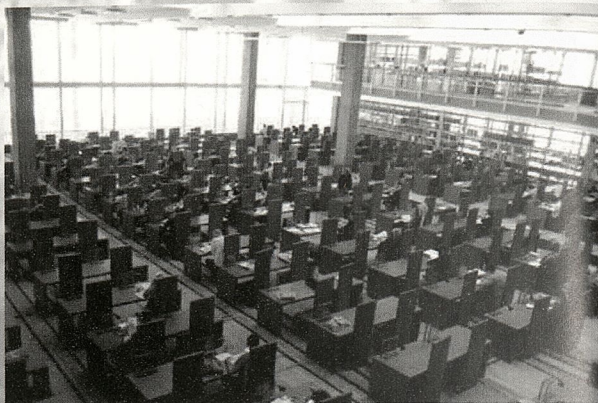

Poklicna pot
bibliotekarja

Destinacija:
Beograd in Zagreb

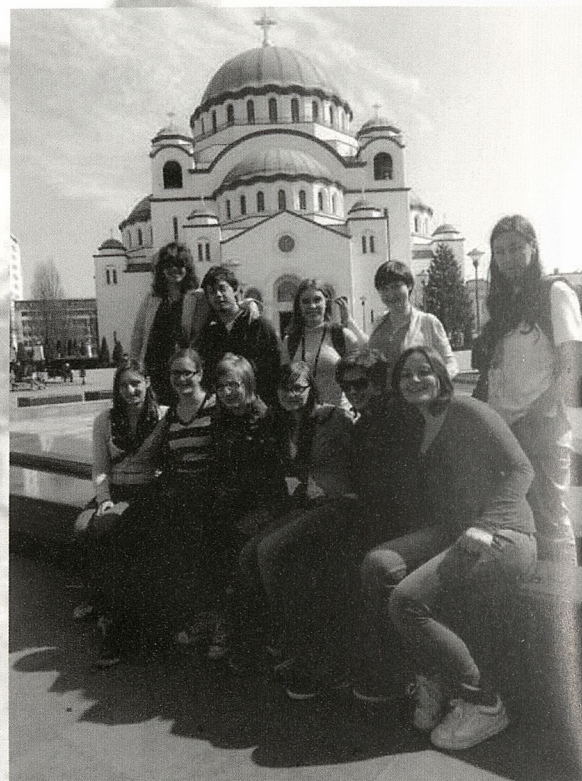

Čitalnica...
in učenje
vztrajnosti (za
sedenje na
lesenih stolih)
(Foto Milena
Repa)

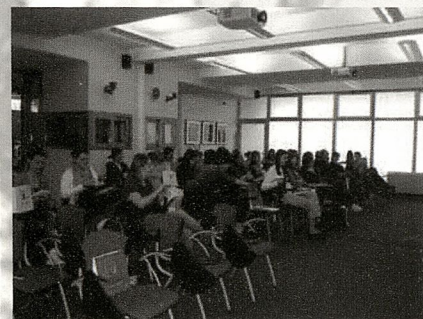
V Nacionalni knjižnici Srbije (Foto Milena Repa)

Sončni zahod v Beogradu (Foto
Milena Repa)

Pred cerkvijo sv. Save (Foto
Polona Vozel)

Predstavitev inštituta
Srce (Foto Milena Repa)

Po koncu predstavitve še skupinsko slikanje (Foto Milena Repa)

...in sveti!
(Foto Milena Repa)

KAZALO

Slovenski dnevi knjige	5
Ekskurzija v Beograd in Zagreb	6
Intervju s predavateljico z Zadra	8
Strokovno srečanje: Poklicna pot bibliotekarja	9
Intervju s pesnico Ivano Komelj	13
Intervju s predsednico ZBDS	14
Predstavitev založbe UČILA	16
Koristno preživljanje uric	19
Knjige, ki nam jih priporočajo profesorji	20
Zgodba: Krokarji	21
Zgodba: Življenje in smrt	22
Poezija	26
Kviz: Kaj veš o informacijski znanosti	27
Nagradna križanka	30

Š
t
u
b
i
d
u

Štubidu-revija študentov bibliotekarstva
(ŠTUdentov Bibliotekarstva DUh)

Letnik 10/številka 2,
maj 2012

Izdajatelj:
Sekcija študentov bibliotekarstva

Odgovorna urednica:
Ana Češarek
anci.cesarek@gmail.com

Mnenja in komentarji avtorjev ne odražajo nujno
stališč uredništva.

Jezikovni pregled:
Tadeja Topolnik

Oblikovanje:
Ana Cvar
Oblikovanje naslovnice:
Marjeta Šuštaršič

Naklada: 200 izvodov

ISSN C503-6488

Tisk:
Birografika BORI d.o.o.

Nepodpisane fotografije so iz našega arhiva, last avtorjev
prispevkov ali z internetnih virov.

Izid omogočil:

ODDELEK ZA BIBLIOTEKARSTVO,
INFORMACIJSKO ZNANOST
IN KNJIGARSTVO

Štubidu gre s polno paro naprej

Misel št. 1:

»Pa se vam izplača?« sem vprašala prodajalca na letošnjem aprilskem knjižnem sejmu na Kongresnem trgu. Gledala sem veliko svetlečo, res lepo knjigo za deklice, ki je bila znižana iz 45 eur na 17 eur. Prodajalec, ki je bil očitno založnik in knjigar ob enem, mi je razložil, da založniki morajo najti primerno ceno tako zase, kot za kupce. »Brez kupcev nas ni,« se mi je prijazno nasmihal. Med obžalovanjem, zakaj v družini ne premoremo nobene deklice, ki bi ji lahko kupila tisto čudovito knjigo in o tem, da sploh nimam 17 eur, da bi si jo privoščila, sem razmišljala, kaj mladega, ambicioznega Slovenca pripelje v založništvo. Je to želja po besedah, po kulturi sami, po ohranjanju slovenskega jezika ali uživanje v branju knjig, katere urednik ali založnik si? Pasti kako se ujameš v ta posel je veliko, verjetno pa med njimi ne prednjači želja po denarju.

Misel št. 2:

Preseneča me, da po skoraj štirih semestrih še vedno ne znam dovolj dobro razložiti svojim prijateljem in mimoidočim, kaj knjižničarji pravzaprav delamo. Dovolim vam, spoštovani bralec, da se zamislite nad upravičenostjo mojega uredništvovanja, ampak kaj pa VI odgovorite? Jaz začnem ponosno. Knjižnica niso knjige, so ljudje. Knjižničarji želimo knjigo približati ljudem. Knjižnica organizira dejavnosti, ki bogatijo kvaliteto življenja itd. Nekateri prijatelji so zelo potrpežljivi in me dolgo poslušajo z odprtimi usti: »Sliši se že dobro, ampak ali se to študira? In zakaj sploh rabimo knjižnice?« Pogledam prijatelja in si mislim: saj to ti razlagam že ves čas. Kot študentki bibliotekarstva se mi zdi knjižnica najpomembnejša organizacija z nepogrešljivimi dejavnostmi za vse ljudi na svetu. Kako naj to razložim tistim, ki knjižnice ne uporabljajo? Morda bi lahko organizirali predavanje ali tečaj s praktičnimi primeri na to tematiko, ker je upravičevanje obstoja knjižnic pač zelo pomemben vidik bibliotekarstva. Morda bi se potem lahko od nas učili vsi kulturniki, ki niso naredili svojega pri upravičevanju samostojnega ministrstva za kulturo.

Kaj vse smo študentje oddelka BINK počeli v letnem semestru? Dogodkov, ki so navduševali je bilo dovolj. Kdor je kakšnega zamudil, lahko dobi en majhen vpogled vanj tudi na naslednjih straneh. Za nekatere je bila najpomembnejša seveda ekskurzija na Balkan, ki bo vsem udeležencem ostala v lepem spominu. Strokovno srečanje Poklicna pot bibliotekarja pa je bil za marsikoga prelomen dogodek, ker nas je prisil v razmišljanje, kaj bo prinesla prihodnost. Predvsem, kaj in kako bomo mi prinesli v našo prihodnost.

Dejstvo št. 1:

Pri nastajanju prve številke Štubiduja je sodelovalo več kot 23 študentk in študentov oddelka BINK. Pri nastajanju pričujoče številke se nam je pridružilo nekaj novih somišljenikov in skupno nas je že več kot 29 mladih bodočih bibliotekarjev, knjigarjev in informacijskih strokovnjakov, ki smo oživeli Štubidu. Hvala vsem! In kar tako naprej ☺!

Dejstvo št. 2:

Za večino izmed nas so izpiti pred vrati. Če se bomo učili, je veliko večja verjetnost, da bomo izpiti opravili in posledično veliko večja verjetnost, da bomo bolj brezskrbno preživeli poletne mesece. Morje in branje knjig na plaži, pikniki, festivali, branje knjig v postelji ... Bere se kot pravljica, ampak je samo uvodnik v Štubidu. Faks res obstaja, izpiti so pred vrati in RES se bo treba učiti. Najprej pa vam želim lepo potovanje skozi 2. številko naše revije študentov bibliotekarstva.

Ana Češarek

Vabilo

Vabljeni na piknik ob 15-letnici Sekcije študentov bibliotekarstva, ki bo v petek, 1. 6. 2012 na Livadi pri Rudniku v Ljubljani. Za hrano, pijačo, športne igre in presenečenje bo poskrbljeno.

S seboj prinesite le veliko dobre volje.

Sekcija študentov bibliotekarstva

17. teden knjig

Letos je od 16. do 20. aprila potekal že 17. teden knjig oz. aprilski knjižni sejem.

Potekal je na prenovljenem Kongresnem trgu, v srcu Ljubljane, kjer smo lepo pozdravljali tako domačine, kot tujce. Slovenski dnevi knjige so potekali v znamenju gesla: »Knjiga je živa«, predstavilo pa se je kar 45 stojnic. Vsak dan, razen kadar je to preprečilo slabo vreme, so se otroci iz različnih vrtcev podali na literarni sprehod z Doktorjem Zmedo in obiskali vse stojnice ter spraševali prodajalce. Med deseto in šestnajsto uro smo poslušali tako živo glasbo, kot miren glasbeni program.

Sejem je bil živahen in zanimiv, najbolj veseli smo bili popustov, čeprav nam jo je malo zagodlo vreme. Kljub temu smo se zabavali in imeli lepo.

Tekst in foto Tjaša Jevnikar

Prizorišče dogajanja na Kongresnem trgu

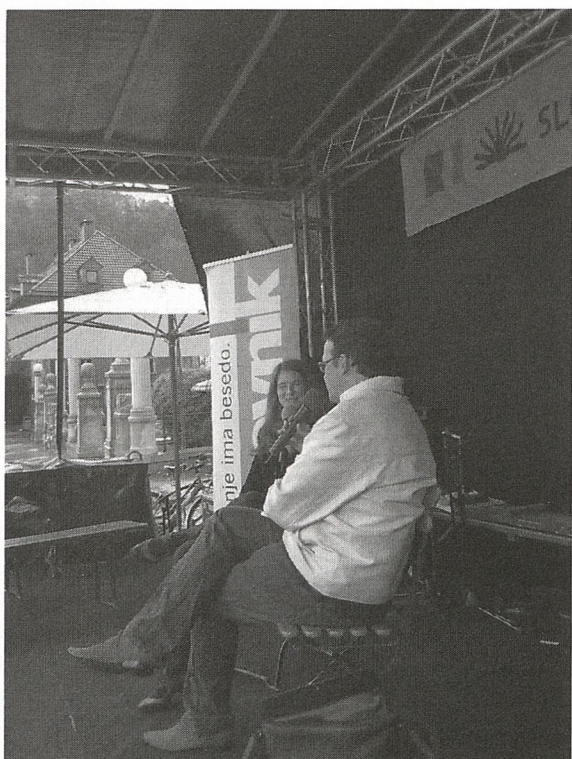
Avtor in njegov bralec: Nataša Kramberger in Andrej Blatnik

Med bogatim programom posvečenem literaturi, avtorjem in knjigi kot nosilcu znanja, se je vsak dan ob 16. uri odvijala rubrika »Avtor in njegov bralec«, kjer so se v dialogu z izbranimi sogovorniki predstavila znana imena slovenske literature.

V petek 20. aprila sem si tudi sam ogledal rubriko »Avtor in njegov bralec«, saj sem že predhodno sklepal, da bo potekal zanimiv dialog med mlado slovensko pisateljico Natašo

Kramberger in profesorjem našega oddelka dr. Andrejem Blatnikom. Kljub dežju se je zbralo kar nekaj publike. Govorila sta o avtorskem projektu z naslovom »Kaki vojaki«, pisateljice Nataše Kramberger in ilustratorke Jane Kocjan. Označimo ga lahko kot »roman v rimah in slikah« in njegova žanrska oznaka jasno definira, kar je nemogoče definirati. V začetku je dr. Blatnik povedal, da je kupil njeno knjigo in poudaril je že znano prakso, da slovenski avtorji ne berejo, če pa že berejo, pa ne berejo drugih slovenskih avtorjev. Kot svetovni rekord, ki jih imamo v Sloveniji kar nekaj, je omenil, da je 100 slovenskih še živečih avtorjev, (ki so člani Društva slovenskih pisateljev), prevedenih v tuje jezike. Dialog sta obarvala še s predlaganimi podjetniškimi idejami, med katerimi je bilo podjetje »Drek d.o.o.«, ki bi bila dobra podjetniška poteza in bi reševalo »nedišee« probleme v mnogih krajih po državi, kljub temu, da smo v 21. stoletju. Pisateljica nam je zaupala tisti dober občutek, ko ve, da ljudje berejo njeno delo. Oba verjameta tudi v »zmago ustvarjalnosti« in povezujeta literaturo z resničnim življenjem. Osebe v zgodbi ne povezuje z drugimi znanimi osebnostmi in s tem posledično ne ustvarja nobenih političnih tez, debat. Njena knjiga ima tudi specifičen zvok, ki je »štajerščina«. Dr. Blatnik ji je predlagal zvočno knjigo in omenila je »pleh muziko« kot njen glasbeni izbor za zvočno knjigo. Nezamisljiv ni bil tudi zanimiv predlog, da bo zaradi recesije in finančnih težav založbe, brala knjigo v svojem stanovanju, a prej mora določiti še dobro tarifo.

Sama je knjigo opredelila kot »molitev«, ki je pustila kup kratkih sledi in eno dolgo sled. Ta sled je dolga in žalostna in kljub temu, da je pozitivna oseba, je bila prepričana, da je tak konec najprimernejši. Njun zanimiv dialog se je počasi približal h koncu in takoj po besedi »nasvidenje«, je nad Kongresnim trgom posijalo sonce, tako smo dobili še potrditev, da ustvarjalnost zmaga tudi proti slabemu vremenu.

Med pogovorom

Tekst in foto Martin Čelig

Destinacija: Beograd in Zagreb

Prva misel, ki mi je švignila skozi možgane, ko sem izvedela, kam gremo: "Dva za ceno enega! Nepozabno!" In res je bilo tako. Letos smo obiskali kar dve mesti za ceno enega in doživetje je bilo res nepozabno. Prijazni ljudje, zanimive znamenitosti in denarnici prijazna cena. Vam je že kaj žal, da niste bili z nami? Sedaj je prepozno za obžalovanje, raje si preberite prispevek in počutili se boste, kot da ste bili tam.

Kot vse nepozabne zabave se je tudi naša začela zvečer, natančneje v nedeljo ob 11-ih, ko smo se z modernim avtobusom odpravili proti Beogradu. V jutranjih urah nas je voznik avtobusa odložil na robu parka, češ saj je samo par deset metrov do hostla. Teh "par deset metrov" se nam je, s težkimi kovčki in nahrbtniki polnimi hrane in pijače, zdelo kot cela večnost. Vendar je bila naša pot poplačana, saj smo kmalu zagledali naš plavajoči hostel na reki Donavi. Imenuje se Arkabarka in je najbolj nenavaden in udoben hostel, v

smo se odpravili na prave srbske čevape in uživali prosto popoldne. V torek smo si v dopoldanskih urah ogledali Nacionalno knjižnico Srbije. V knjižnici imajo 1000 uporabnikov dnevno, hranijo pa več kot 5.000.000 knjig. Nacionalna knjižnica velja za najstarejšo kulturno ustanovo v Srbiji. Med drugo svetovno vojno je bila knjižnica požgana do tal, zato je bilo veliko gradiva uničenega, poškodovanega; izgubilo pa se je tudi nekaj edinstvenih primerkov rokopisov. Z darovi pa so lahko skoraj popolno rekonstruirali zbirko gradiva.

Ena od zanimivosti v knjižnici je center za slepe in slabovidne, v katerem imajo prilagojene tipkovnice za slepe, posebne slušalke, večje televizijske zaslone, ki jim besedilo predvajajo v večji pisavi. Imajo posebne naprave, ki uporabniku klasično pisavo pretvorijo v Braillovo, kar mu omogoča lažje branje ter uporabo posameznih storitev. V popoldanskih urah smo si ogledali Muzej zgodovine Jugoslavije. Še prej pa smo na poti tja odkrili pekarno, ki je ponujala tisoč in eno srbsko dobroto. Seveda smo jih z veseljem poskusili čim več in bili vedno znova navdušeni.

Razposajene študentke v Beogradu

katerem sem kdaj prebivala. Ko smo se namestili v sobah in se nekoliko odpočili, smo se odpravili pred hostel počakat vodiča, da bi nam razkazal mesto. A vodiča ni bilo od nikjer ... Ko smo poklicali na agencijo, so nam tam zagotovili, da so nam rezervirali ogled za TOREK! To je pa res Balkan.

Po začetnih zadregah smo popoldan le dočakali vodiča Aleksandra (ki misli, da je za ženske božji dar). Ogledali smo si Kalemegdan in kip Zmagovalca, delo priznanega srbskega kiparja Ivana Meštrovića. Nato smo se odpravili mimo najstarejše beograjske »kafane«, ki je bila zgrajena leta 1823, proti tempelju Svetega Save, ki je največja pravoslavna cerkev na svetu, v kateri se še vedno mašuje. Videli smo tudi Hotel Moskva, ki je znamenitost, že odkar je leta 1906 odprl svoja vrata. Gostil je slavne osebnosti kot so: Robert De Niro, Michael Douglas, Alfred Hitchcock, Albert Einstein in mnoge druge. V neposredni bližini hotela so številne pomembne ustanove, turistične znamenitosti in nakupovalni centri. Nato nam je vodič pokazal še stavbo pošte, parlamenta in mestne hiše. Po končanem ogledu

To je bila velika čast, še posebej za tistega, ki je predal štafeto Titu. Štafeta mladosti je potekala kar 43 let zapored. Videli smo tudi Titov mavzolej in nekaj darov, ki jih je dobil za časa svojega življenja. V sredo smo si ogledali univerzitetno knjižnico, ki se nahaja v bližini več fakultet. Knjižnica je bila ustanovljena v 19. stoletju. Tudi v njihovi knjižnici je v uporabi vzajemni katalog COBISS, kjer je 1/5 fonda že v katalogu, ostalo pa še vedno hranijo na listkovnih katalogih. Knjižnica je vključena v konzorcij CORPUS, ki je edini konzorcij v Srbiji. Imajo preko 60.000 elektronskih knjig, 500.000 naslovov različnih časopisov, bogati fond gradiva, možnost uporabe strokovnih revij in tujih baz podatkov (Emerald, ScienceDirect, American Chemical, Wiley, ProQuest, ipd.) Popoldan je sledil ogled Muzeja Nikole Tesle. Nikola Tesla je bil srbski elektroinženir, fizik, kemik, matematik in izumitelj, ki je večino svojega življenja preživel v Ameriki. Patentiral je več kot 700 patentov. Mnogi njegovi izumi tvorijo osnovo sodobne uporabe električne energije. Njegov najznamenitejši izum je večfazni indukcijski elektromotor, ki ga je izumil leta 1882 in kasneje izdelal. Teslina zname-

Balkan po Balkanu

nita izuma sta tudi Teslov transformator in turbina brez lopatic. Po njegovih načrtih so izdelali prvo hidroelektrarno na Niagarskih slapovih. To je edini muzej na svetu, ki čuva originalno zupuščino Nikole Tesle. Imajo največjo zbirko njegovih predmetov in dokumentov. Razstavljene imajo miniaturne različice njegovih izumov in vsakega posebej nam je vodička tudi pokazala kako deluje, kar nam je bilo zelo zanimivo.

Zvečer je v hostlu sledila pestra poslovilna zabava ...V četrtek smo se zaradi zapletov v Zagreb odpeljali šele okoli poldneva. Prispeli smo v večernih urah. Po namestitvi v modernem hostlu, imenovanem Chillout (na vseh vratih so bili narisani čiliji), smo si organizirali zabavno večerno druženje, kjer ni manjkalo smeha, petja in poezije. Petek je bil najbolj naporen, saj smo imeli kar tri pomembne ogleda. Obiskali smo Oddelek za bibliotekarstvo in informacijsko znanost na Filozofski fakulteti v Zagrebu, Inštitut Srce in mestno biblioteko. Na filozofski fakulteti smo si ogledali tudi njihovo knjižnico, ki je bila zgrajena nedavno .V tej moderni zgradbi so združene vse oddelčne knjižnice. Knjižničarka nas je popeljala skozi knjižnico in skladišče ter nam ponosno predstavila tudi njihov lastni sistem signatur, ki so ga uvedli ob selitvi v skupne prostore. Tako stavbo si želi tudi Osrednja humanistična knjižnica Filozofske fakultete. Ko bo prišel čas grajenja in prenove nove OHK, bomo lahko sodelovali s Hrvati, ki jim je to že uspelo.

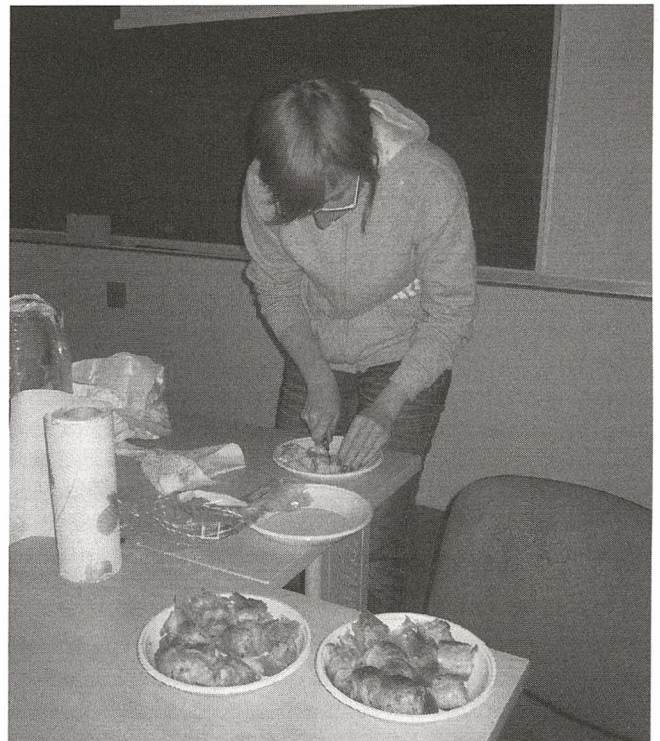
Ogledali smo si tudi SRCE, ki je najstarejša akademska in raziskovalna institucija na Hrvaškem. Njihov portal Hrčak je odprtega pristopa, na njem pa so prosto dostopni hrvaški znanstveni in strokovni časopisi. Cilji projekta Hrčak so izgradnja sistema, ki omogoča elektronsko objavlanje, uporabnikom pa pristop, pregled in raziskovanje po njihovem portalu. Pokazali so nam sobo, v kateri imajo serverje (beri: računalniki v velikosti odraslega človeka), s pomočjo katerih zagotavljajo internetno povezavo za vso državo. Pozno popoldne smo si ogledali tudi eno izmed 40-ih mestnih bibliotek. Locirana je poleg železniške postaje v stavbi, ki je premajhna za tako količino gradiva, zato morajo biti zaposleni zelo iznajdljivi. Ogromno gradiva jim je pred nekaj leti uničila voda, ki je zalila kletne prostore. Knjižničarka je bila zelo prijazna. Razkazala nam je celotno knjižnico, tudi skladišča, kamor uporabniki nimajo vstopa.

V soboto je bil zadnji dan naše ekskurzije in po zajtrku smo se odpravili na voden ogled prečudovitega Zagreba. Mesto je zares izjemno lepo urejeno, nikjer ni nobenih smeti, kamorkoli si pogledal so se vozili le tramvaji (v centru mesta), ki so, za razliko od Beograjskih, zelo moderni in tihi. Pekarne in majhne trgovinice so na vsakem koraku. Vodička nam je razkazala strogi center, kjer je cona za pešce. Videli smo Katedralo, kip Zelenega Jurija, Muzej prekinutih veza, tržnico in stolp Lotrščak. To je stolp, iz katerega vsak dan ob poldne iz topa izstrelijo nekakšno kroglo. Nekoč so to počeli zato, da so vsem cerkvam dali znak, da je ura dvanajst in so zvonovi lahko začeli zvoniti, dandanes pa je to predvsem turistična znamenitost. Beograd in Zagreb sta zelo lepi mesti. Prvo je tipično balkansko s popolnoma svojim ritmom in posebnostmi. Kje se še lahko skupina tridesetih ljudi tri dni vozi z avtobusom ne da bi enkrat samkrat plačali karto? Drugo pa je urejena prestolnica, kjer se zdi, kot da si doma, le da je ceneje (lučka 60 centov).

Mija Božič

Po vrnitvi z oddelčne ekskurzije, ko so bila naša doživetja še čisto sveža, smo se odločili, da organiziramo tradicionalno druženje, tokrat z naslovom Balkan po Balkanu. Druženje se je odvijalo v ponedeljek, 23.4., ob 19. uri, v naši »domači« predavalnici 528. Večer je bil namenjen tako obujanju spominov, kakor temu, da kolegom, ki se niso potepali z nami, pokažemo, zakaj jim je lahko žal, da so ostali doma. Da je bilo vzdušje nekoliko bolj balkansko, smo na kulinarinem področju poskrbeli z baklavo ter sirovim in mesnim burekom, po predavalnici pa se je razlegala tudi balkanska glasba. Po kratki predstavitvi naše poti smo si ogledali še filmčka, ki ju je izdelal Martin Čelig in tako pot podoživeli še v sliki. Srečanje je bilo proti pričakovanjem in v nasprotju z lanskim letom zelo dobro obiskano, saj se nas je zbralo dobrih 30. Večinoma smo bili sicer popotniki, ki smo se udeležili tudi ekskurzije, a organizatoriki druženja Lara Žabkar in moja malenkost sva z izvedbo vseeno zadovoljni .

Tekst Barbka Rode, foto Milena Repa

Burek in baklava

Med gledanjem filmčka

»ZA KAKOVOSTNO ŽIVLJENJE«

Dr. Ivanka Stričević

Tako je odgovorila dr. Ivanka Stričević, izredna profesorica Univerze v Zadru, na vprašanje, zakaj je pomembno vseživljenjsko učenje, ki ga omogoča knjižnica. Za Štubidu smo izkoristili njen obisk in se pogovarjali o njenem delu na oddelku, o življenju naše stroke na Hrvaškem ter o prihodnosti le-te. Intervju je potekal v aprilu, ko je bila gostujoča predavateljica pri predmetu Splošna knjižnica.

Najprej bi Vas prosila, če se na kratko predstavite, opišete Vašo akademsko pot in trenutno delovanje na univerzi.

Po študiju pedagogike sem se zaposlila v knjižnici, nato sem študirala še bibliotekarstvo in doktorirala iz informacijske znanosti. V splošni knjižnici sem delala 29 let in medtem občasno predavala kot zunanji sodelavec na zagrebški Filozofski fakulteti na Oddelku za informacijske znanosti (OIZ) in na OIZ v Osijeku in v Zadru. Zadnjih 5 let sem zaposlena na Univerzi v Zadru. Predavam predmete, ki se tičejo predvsem uporabnikov, najrajši pa imam splošne knjižnice.

Cenili bi, če nam predstavite vaš Oddelek za informacijske znanosti.

Začel se je kot dislocirani študij Fakultete v Osijeku. Smo zelo povezani in si medsebojno pomagamo; naši profesorji gostujejo na njihovih predavanjih in obratno. Oddelek smo l. 2005 oblikovali v bolonjski študij. Naš oddelek je bolj usmerjen v stare knjige oz. na raziskovanje knjižnic in arhivov, saj je obalno področje Hrvaške polno še neraziskanih in neurejenih samostanskih knjižnic. Pred dvema letoma smo se bolj poglobljeno začeli ukvarjati tudi z založništvom, tako da bo v novem programu tudi študij založništva, saj ga imamo za zdaj samo na doktorskem študiju kot modul.

Ali je to Vaš prvi obisk v vlogi gostujoče profesorice? Kako se Vam zdijo naši študentje v primerjavi z vašimi?

Na vaš oddelek me veže dolgoletno sodelovanje na več nivojih in nisem pravič tu. Je pa to moje prvo gostujoče predavanje, kar upam, da se bo še kdaj ponovilo.

Mnenje pred predavanjem: Glede na to, da imam predavanje pri izbirnem predmetu, pričakujem, da so ga izbrali študenti, ki jih to zanima in želijo poslušati. Poleg vsebine bi jim rada prenesla moj entuziazem in navdušenje za splošne knjižnice. In po prvem predavanju: Prisotnih je bilo nekje med 30 in 40 študentov in zdelo se mi je ravno prav. Pri nas vztrajamo, da študenti redno obiskujejo predavanja, saj kvaliteti študija ogromno prinesejo sami. Zdi se mi, da smo z vašimi študenti ustvarili odlično učno okolje, čeprav baje niso bili vsi prisotni in sem se ves čas spraševala, če razumejo, kar želim povedati, saj sem predavala v hrvaščini. Naj se tu zahvalim prof. Vilar, da je prevedla prosojnice. Prav tako me je prijetno presenetilo, da so sposobni spremljati 4, 5 ali 6 ur predavanj. So zelo vzdržljivi. (smeh) Všeč pa mi je bilo tudi to, da sem neredko na mizah opazila prenosne računalnike. Tako se omogoča uporaba novih tehnologij, ki lahko ustvarijo in izboljšajo prostor učenja – kot je uporaba spletnega učnega okolja Moodle.

Kako vidite morebitne podobnosti in/ali razlike v položaju stroke med državama?

V primeru dobre prakse so naše knjižnice primerljive s svetovnimi, ponekod nemara boljše. Problem pa je, da vsi delamo po istih standardih, a razlike so gromozanske. Na eni strani odlično delujoča knjižnica, na drugi pa takšna, ki bi jo bilo bolje zapreti. Predvsem pri splošnih knjižnicah je to problem, saj so odvisne predvsem od lokalne skupnosti in upravljanja knjižnice. V nekatere se investira ogromno denarja, nekatere pa nimajo nobene podpore pri lokalni skupnosti. Povprečja ni. Letos sem sodelovala z nekaj slovenskimi knjižnicami in menim, da imajo zelo dobro premišljene potrebe uporabnikov: koliko uporabnikov imajo in ali so zadovoljene njihove potrebe, kako priti do uporabnikov, ki ne morejo priti do knjižnice in mogoče najpomembnejše, kako povečati število uporabnikov. Nekatere naše splošne knjižnice so se zgledovale po slovenskih primerih mobilnih knjižnic – bibliobusih – ki so pri vas veliko bolj razviti. Tako jih imamo tudi mi nekaj, vendar zaenkrat samo peščico odličnih primerov.

Kaj vidite v prihodnosti naše stroke? Verjetno se strinjate, da govorimo o spremembah. Kaj mislite o e-knjigi in ali se Vam zdi, da bomo knjižničarji zaradi nje postali odveč?

Razlika med priporočanjem v času t-knjige in danes, ko poznamo še e-knjigo, je v tem, da mora danes knjižničar uporabniku pogosto svetovati v virtualnem svetu. Informacije niso samo med zidanimi zidovi in tudi ne samo med »papirnatimi zidovi« - v knjigi med platnicami. Informacije so povsod. Nekateri strokovnjaki zato govorijo o »črni statistiki« ukinjanja visokošolskih knjižnic, saj je »vse na spletu«. Menim, da se bo knjižničar še vedno ukvarjal z organizacijo znanja, spremenila se bo samo oblika dela. Vse pomembnejša pa postaja družbena vloga knjižnice. Ljudje se oddaljujejo v medsebojnih odnosih in predvsem splošne knjižnice predstavljajo prostor za učenje, izobraževanje, pogovarjanje in branje. Mesto odprtih diskusij in srečanj, kjer ljudje lahko sodelujejo in se družijo; mesto medgeneracijskega sodelovanja. Posebej sta mi všeč izraza, za katera bi lahko rekli, da označujeta mlajšo – »tehno generacijo« in starejšo – »teksto generacijo«. Knjižnica omogoča tovrstni dialog; kaj lahko starejši prenesejo na mlajše in kaj lahko mlajši, v svetu tehnologije, naučijo starejše. Tako knjižnica izpolnjuje svojo pomembno vlogo – omogočanje vseživljenjskega učenja in zboljšuje kakovost življenja.

Ali imate za konec kakšno sporočilo za študente, ki smo še na začetku svoje kariere poti?

Predvidevam, da so študenti tukaj dokaj podobni našim študentom in tako znajo biti pogosto ravnodušni glede prihodnosti. Stanje v družbi je negotovo, ne vedo, če bodo dobili zaposlitev itd. Verjamem v učenje in delo na sebi. Prvo uro predavanj nam je profesorica povedala nekaj, česar ne bom nikoli pozabila. Veste, tudi takrat je bila relativno podobna situacija. Govorila nam je o tem, da se vse lahko spremeni in naenkrat se lahko vse izgubi. Ampak tisto, kar vsak vложи vase, znanje, ki ga pridobi; tistega ne more nič uničiti. Zato uživajte trenutke mladosti. Imate možnosti se učiti, odkrivati svetove, biti mobilni – izkoristite jih in delajte na sebi.

Pogovarjala se je Ana Černič, foto osebni arhiv

Strokovno srečanje

POKLICNA POT BIBLIOTEKARJA

Društvo bibliotekarjev Ljubljana je skupaj s Sekcijo študentov bibliotekarstva in Sekcijo za izobraževanje in kadre pri ZBDS v torek, 24. aprila 2012, v Trubarjevi hiši literature v Ljubljani organiziralo srečanje namenjeno vsem študentom bibliotekarstva.

PROGRAM

17:10 *Pozdravni nagovor in predstavitev DBL (mag. Maja Božič)*

17:20 *Predstavitve ZBDS (mag. Sabina Fras Popovič)*

17:35 *Možnosti zaposlovanja v splošnih knjižnicah (mag. Jelka Gazvoda)*

17:50 *Predstavitve poklicnih poti diplomiranih bibliotekarjev, njihovega dela in kvalifikacij, potrebnih za njihovo delovno mesto ...*

18:50 *Razprava*

KDO SO ORGANIZATORJI?

Društvo bibliotekarjev Ljubljana je prostovoljna, samostojna in neprofitna strokovna organizacija knjižničarskih delavcev in deluje na območju upravnih enot: Cerknica, Domžale, Grosuplje, Hrastnik, Kamnik, Kočevje, Litija, Ljubljana, Logatec, Ribnica, Trbovlje, Vrhnika, Zagorje ob Savi. Društvo je bilo ustanovljeno 29. marca 1968, kot pravni naslednik leta 1954 ustanovljene ljubljanske podružnice Društva bibliotekarjev Slovenije. Sedež društva je v Ljubljani v Centralni tehniški knjižnici. Trenutna predsednica društva je mag. Maja Božič.

Sekcija študentov bibliotekarstva vodi Meta Eržen, študentka na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo. Ustanovljena je bila z namenom povezovanja in spoznavanja študentov Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstva s stroko.

Sekcija za izobraževanje in kadre pri ZBDS vodi Martina Kerec, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

Srečanje je bilo namenjeno izmenjavi izkušenj in mnenj o zaposlitvenih možnosti diplomiranih bibliotekarjev, njihovem delu in delovnim pogojem. K pogovoru so povabili diplomirane bibliotekarje, ki so zaposleni v knjižničarstvu in izven knjižničarstva. Pridružili sta se nam tudi predsednica Zveze bibliotekarskih društev Slovenije mag. Sabina Fras Popovič in predstavnica Zveze splošnih knjižnic, mag. Jelka Gazvoda.

Najprej je mag. Maja Božič, ki je bila tudi povezovalka dogodka, predstavila Društvo bibliotekarjev Ljubljane ter

predviden program in temo srečanja. V nadaljevanju smo od Martine Kerec izvedeli nekaj osnovnih podatkov o Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije. Letošnji cilji sta dve strokovni in eno družabno srečanje. Prvo letošnje strokovno srečanje je bilo naše, z naslovom »Poklicna pot bibliotekarja«. Izvedeli smo nekaj strokovnih podatkov, nekaj zanimivosti in nekaj priporočil, kako in kam po študiju. Direktorica Mestne knjižnice Ljubljana in članica upravnega odbora splošnih knjižnic, mag. Jelka Gazvoda, se je usmerila predvsem v splošne knjižnice in nam predstavila problematiko zaposlovanja v njih. Razjasnila nam je razliko izrazov diplomirani bibliotekar, delovno mesto bibliotekarja – to mesto lahko dobi vsak z univerzitetno diplomom in bibliotekar kot strokovni naziv – naziv pripada tistemu, ki opravi bibliotekarski izpit. Splošne knjižnice potrebujejo ljudi z zelo širokim spektrom znanja, vendar se potrebna znanja razlikujejo glede na določen tip knjižnice, kjer želimo opravljati delo. Srečanja se je udeležil tudi profesor dr. Primož Južnič, ki študentom bibliotekarstva priporoča prakso v čim večji meri med samim študijem. Tako je na urniku v 3. letniku predviden predmet Praktikum, ki vsebuje 3 tedne praktičnega dela z mentorjem in pomoč pri diplomi. Letos bodo na našem oddelku študij na 2. stopnji zaključili prvi magistranti. Prenovljen študijski program vključuje veliko več različnih področij, da se študentje seznanimo in pridobimo osnovno znanje tako na področju bibliotekarstva kot tudi založništva in informacijske znanosti. Maja Božič nam je predstavila potek bibliotekarskega izpita, strokovni izpit za vzgojo in izobraževanje, ki je potreben pri delu v šolski knjižnici in pridobitev dovoljenja za vzajemno katalogizacijo - »licenca cobiss«.

Za konec pa so se nam predstavili diplomirani bibliotekarji, ki so zaposleni v knjižničarstvu in izven knjižničarstva. Tako smo lahko iz prve roke izvedeli delovno pot:

- Martine Kerec, ki je univerzitetna diplomirana bibliotekarka in profesorica zgodovine, dela pa v ministrski knjižnici;
- mag. Tatjane Likar, zaposlene na Ministrstvu za znanost, izobraževanje, kulturo in šport;
- dr. Primoža Južnič, profesorja na filozofski fakulteti in predstojnika oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo;
- Maje Miklič, ki dela v osnovnošolski knjižnici Vita Kraigherja v Ljubljani;
- mag. Sabine Fras Popovič, ki je končala dvopredmetni študij bibliotekarstva in primerjalne književnosti, sedaj dela v splošni knjižnici Maribor;
- mag. Petruše Miholič, ki je vodja univerzitetne knjižnice na Primorskem;
- mag. Špele Razpotnik, ki dela v Narodni in univerzitetni knjižnici;
- Tanje Merčun, ki trenutno dela kot Mlada raziskovalka in
- mag. Maje Božič, ki je med drugim tudi vodja gozdarske knjižnice v Ljubljani.

Po vseh predstavitevah je sledila razprava z vprašanji študentov. Na koncu nas je pričakalo tudi sladko presenečenje ter individualni pogovor.

BIBLIOTEKARSKI IZPIT

Na bibliotekarski izpit kandidata prijavi knjižnica, v kateri je zaposlen oz. opravlja 10 mesečno prakso. Izpit stane 100€.

Predmeti na izpitu so:

- Splošni del
- Zgodovina knjige in knjižnic
- Splošna organizacija knjižničarstva
- Notranja organizacija in delo knjižnic
- Bibliografija
- Zaščita knjižničnega gradiva
- Informacijskaslužbain uporabaknjižničnega gradiva
- Osnove informacijsko-dokumentacijske dejavnosti in uporaba knjižničnega gradiva
- Tuji jezik - aktivno
- Tuji jezik - pasivno

STROKOVNI IZPIT ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Na strokovni izpit kandidata prijavi knjižnica oz. vzgojno-izobraževalna ustanova, kjer kandidat opravlja 6 mesecev prakse. Izpit je sestavljen iz dveh delov: ustnega in pisnega. Ustni izpit obsega tri dele:

- ustavna ureditev Republike Slovenije, ureditev institucij Evropske unije in njenega pravnega sistema in predpisi, ki urejajo človekove ter otrokove pravice in temeljne svoboščine
- predpisi, ki urejajo področje vzgoje in izobraževanja
- slovenski knjižni jezik

S pisno nalogo se preveri usposobljenost bibliotekarja za samostojno reševanje konkretnih problemov na strokovnem področju bibliotekarstva. Vprašanja na ustnem izpitu pa so oblikovana tako, da zajamejo vsebino programa ustnega izpita. Kandidat mora na ustnem izpitu pokazati poglobljeno znanje tistih vsebin in predpisov, ki veljajo za področje bibliotekarstva. Iz ostalih vsebin in predpisov pa mora kandidat pokazati pregledno znanje.

SPLETNE STRANI

Društvo bibliotekarjev Ljubljana:
<http://www.dbl-drustvo.si/>

Trubarjeva hiša literature:
<http://www.trubarjevahisaliterature.si/>

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije:
<http://www.zbds-zveza.si/>

Oddelek bibliotekarstva, informacijske znanosti in knjigarstva:
<http://www.ff.uni-lj.si/oddelki/biblio/>

"Naši bodoči delodajalci"

DOVOLJENJE ZA VZAJEMNO KATALOGIZACIJO (»LICENCA COBISS«)

Dovoljenje si lahko pridobi vsak, ki ima univerzitetno diplomu in opravljen bibliotekarski izpit. Usposabljanje knjižničarjev za delo v sistemu vzajemne katalogizacije COBISS.SI izvajata NUK in IZUM.

Tečaje, povezane s poznavanjem katalogizacijskih pravil in drugih bibliografskih standardov, izvaja predvsem NUK; tečaje, povezane z uporabo formata COMARC in programske opreme, pa IZUM. Postopek za pridobitev licence za vzajemno katalogizacijo sproži kandidat po opravljenem bibliotekarskem izpitu, usposabljanju s področja vzajemne katalogizacije po programih izobraževanja NUK-a in IZUM-a ter najmanj 30 samostojno kreiranih bibliografskih zapisih s pripadajočimi normativnimi zapisi za različne vrste monografskih publikacij v testnem okolju.

Študentje smo zbrano poslušali in razmišljali o naši prihodnosti.

Tekst Maja Plazar, foto Ana Češarek

Izjave študentov po srečanju:

“Menim, da bi takih večerov moralo biti več. Na njih naj nam ne bi bila predstavljena zgolj poklicna pot bibliotekarja, ampak tudi iz področja založništva in informacijske znanosti. Na tem dogodku sem namreč izvedela nekaj novih stvari, predvsem pa mi je pomembno, da se borimo za nov Zakon o knjižničarstvu ter Pravilnik o strokovnem izpitu, saj bi nam, študentom bibliotekarstva, morala biti olajšana pot do poklica.”

Meta Eržen

“Dogodek Poklicna pot bibliotekarja je bil zelo informativen. Morda je za nas študente pomenil tudi soočenje z realnostjo, to so vedno slabše možnosti zaposlitve skupaj z zavedanjem, da bo druga stopnja sedaj plačljiva. Vseeno pa lahko rečem, da mi bodo informacije o tečajih in pogojih, ki jih moramo opraviti, da smo bolje zaposljivi, koristile. Presenetilo me je večinsko mnenje prisotnih knjižničarjev, ki so priporočali, da se na drugi stopnji bolonjskega sistema preusmerimo v drugo področje: posebej toplo priporočena je bila smer informatike. Večer smo zaključili s piškoti ter sokom.”

Mojca Bizjak

“Celotno srečanje se mi je zdelo zelo koristno. Morda bi bilo dobro, da bi naslednjič kaj podobnega organizirali v večjem prostoru. Srečanja so se udeležili visoki predstavniki stroke, nekateri zelo entuziastični, kar mi kot študentki bibliotekarstva veliko pomeni. Po srečanju sem ugotovila, da bo pot do delovnega mesta še zelo naporna, po njej pa bom lažje hodila obdana s kolegicami, ki tako kot tudi jaz navdušeno verjamejo v lepo prihodnost bibliotekarstva.”

Ana Češarek

“Menim, da je bilo to srečanje koristno in želim si, da bi se takšna in podobna srečanja odvijala tudi v prihodnosti. Ob raznolikih vprašanjih in odgovorih smo ob koncu srečanja dobili le še potrditev, da bo na boljše čase za zaposlitev po opravljeni diplomii ali v bolonjskem sistemu po končanem magisteriju treba še počakati. Skupno mnenje prisotnih je bilo, da vsi skupaj čakamo, kaj vse se bo odvijalo v prihodnosti z upanjem, da bomo bodoči sodelavci, kot je bil tudi začetni namen tega srečanja.”

Martin Čelig

“Večer je imel po mojem mnenju tako pozitivne kot negativne plati. Na podlagi vsega, kar je bilo povedano in predstavljeno, sem si lahko ustvarila le megleno sliko o tem, kaj lahko pričakujem v prihodnosti v zvezi z zaposljivostjo v knjižnicah (mnenja govorcev so bila različna). Skratka, človek si mora konec koncev sam pomagati preplavati ocean informacij. Sklenila sem, da mi je veliko dela sedaj (študiram, pišem in ustvarjam) kot ambiciozni osebi premalo in da bi se mogoče bilo že na tej točki smotrno podati bolj v praktične vode. Iskala sem, iščem in bom iskala način, s katerim lahko pridem do praktičnega poznavanja dela v knjižnici, knjigarni, informacijskih centrih itd.”

Sanabor Špela

“Predavanje je bilo zelo intenzivno in poučno. Na žalost nas je veliko ugotovilo, da je naš program pravzaprav brez prave vrednosti in diploma v končni fazi ne pomeni nič. Kot prvo, ker nas v knjižnicah ne zaposlujejo več z diplomoo, saj po bolonjskem sistemu diploma več ne zadošča, po drugi strani pa nam po tolikih letih študija lahko delovno mesto

vzame vsak zainteresirani s splošno maturo. Tukaj se vidi očiten razdor vrednot. Čeprav sem hvaležna vsem prisotnim knjižničarjem, bi rada, da po koncu izobraževanja moja izobrazba dejansko nekaj pomeni in da jo stroka ceni.”

Neža Trošt

“Dogodek je bil dobro izpeljan in tudi sama ideja je bila odlična. Všeč mi je bilo, da so se starejši bibliotekarji potrudili in ga organizirali. Pridobila sem veliko novih informacij in napotkov za zaposlitev. Meni zelo pomemben segment tega dogodka je bil, da so nam predstavili drugačen vidik bibliotekarske službe, prav tako so bile zanimive izkušnje in predstavitev strokovne poti že zaposlenih bibliotekarjev. Vsekakor bi bila vesela, če bi lahko celotno stvar ponovili.”

Anja Tuš

Mnenja zbrala Ana Češarek

Strokovno srečanje članov konzorcijev CTK UL

27. marca je na Onkološkem inštitutu potekalo 2. strokovno srečanje članov konzorcijev CTK, katerega smo se v velikem številu udeležili tudi študentje 2. letnika našega oddelka. Dogodek je bil dobra iztočnica za izmenjavo mnenj in pridobivanje informacij s strani uporabnikov knjižničnih storitev na območju Univerze v Ljubljani. Referenti niso predstavljali samo postopka konzorcijske nabave gradiva, rezultate, ki so jih člani konzorcija s tem postopkom dosegli, pač pa tudi predloge in cilje, za katerimi stremijo v naslednjih nekaj letih. Bistvo konzorcijske nabave znanstvene literature je, da s sodobnimi tehnološkimi pripomočki knjižničarji obvladujejo sorazmerno več enot gradiva, kot pa lahko to počne samo ena knjižnica. Ko se knjižnice odločijo za skupno sodelovanje take vrste, je pomembno tudi, da se zavedejo stroškov. Po eni strani je cena za nabavo in upravljanje literature, nabavljene v okviru konzorcijskih nabav, manjša; po drugi strani pa se močno spreminja struktura celotnih izdatkov, saj se delež sredstev, namenjenih za nabavo, bistveno povečuje (med leti 2008–2009 je znašal 75 %). Javna agencija Republike Slovenije (JAK) je kot sofinancer ravno v ta namen v zadnjih treh letih povečala sredstva za nabavo knjižničnega gradiva. Posledica tega sklepa je bila, da se je povečalo število institucij, ki so si pridobile dostop do znanstvene literature. Do gradiva lahko sedaj dostopajo študentje, znanstveniki in vsi zaposleni na slovenskih univerzah. Na okrogli mizi, ki so jo sklicali ob koncu posveta, so diskutirali še o za današnje dni precej aktualni temi in sicer konzorcijski nabavi e-gradiv. Izpostavljene so bile težave, s katerimi se knjižnice srečujejo pri tem. Izvor teh težav se skriva predvsem za omejenimi finančnimi sredstvi, različnimi pritiski ponudnikov paketov e-revij, različnimi interesi vodstev institucij ter uporabnikov.

Več informacij o samem srečanju lahko najdete na <http://www.scribd.com/CTKUL>.

Čeprav je imelo srečanje strokovno ozadje in je bilo na trenutke nerazumljivo, pozivam študente našega oddelka, da se udeležujejo takih srečanj v čim večji meri, ker bodo samo na tak način ugotovili, da biti bibliotekar ni samo izposojati knjige v knjižnici, ampak, da se v tem nazivu prepleta veliko več nalog in odgovornosti.

Špela Sanabor

KO SEKCIJA ŠTUDENTOV BIBLIOTEKARSTVA DOBI NOV ZAGON ...

... se zgodi marsikaj. V zadnjem polletju je Sekcija študentov bibliotekarstva (v nadaljevanju SŠB) postorila marsikaj. Čeprav se vam mogoče zdi, da je dogodkov premalo, se trudimo po najboljših močeh, da jih organiziramo čim boljše in v čim hitrejšem času.

SŠB je organizirala strokovno ekskurzijo v Beograd in Zagreb. Več o njej si lahko preberete v članku Destinacija: Beograd in Zagreb na straneh 6 in 7. Da bi obudili spomine na ekskurzijo, smo organizirali Balkan po Balkanu, kjer smo se nasmejali ob gledanju slik in uživali ob kulinarčnih dobrotah Balkana. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila še ZBDS in Oddelku za bibliotekarstvo, ki sta nam omogočila manjše finančne izdatke. Če še niste vedeli, imamo študentje bibliotekarstva tudi svoj bralni klub, kjer so v mesecu aprilu razglabljali o knjigi Nejca Gazvode, z naslovom Sanjajo tisti, ki preveč spijo. Prav tako smo zelo ponosni že na drugo letošnjo izdajo Štubiduja, ki je postal izredno popularen. Hvala urednici, da ima ideje in voljo za zbiranje člankov in urejanje revije. Ker SŠB letos praznuje svoj 15. rojstni dan, ji pripravljamo piknik, ki bo 1. 6. 2012 na Rudniku. Tja lahko prinesete svoje smešne dogodivščine in jih delite z nami. Da pa ne boste govorili na prazen želodec, bo za to poskrbela vedno vaša SŠB. ☺

V začetku naslednjega študijskega leta pa načrtujemo veliko zabavo. To ne bo kakršnakoli zabava, ampak bo poklon kulturi. Ugotovili smo namreč, da tudi bibliotekarji ustvarjamo kulturo. Nekateri so odlični pesniki, pisci; drugi glasbeniki, igralci ali pa režiserji. Zato bomo najboljše in tiste, ki si drznejše pokazati svoje delo javnosti, predstavili na dogodku Gala bibliotekarski večer ZA KULTURO, kamor ste povabljeni prav vsi. Vsi smo podobnega mnenja, da v 5. nadstropju preživimo že tako dovolj časa, zato se bomo od letošnjega leta naprej potrudili, da bomo kar največ dogodkov organizirali v THL, parku ali pa kje drugje. Tam se bo namreč namesto nekdanj tradicionalnega piknika odvijalo vsesplošno druženje bibliotekarjev.

S piknikom ob 15-letnici SŠB se za letos poslavljamo od vas in upamo, da vas drugo leto spet srečamo z obilico idej. Hkrati se nadejamo kopice novih članov, predvsem med bodočimi bruci in bodočimi 2. letniki. Za vse, ki ne veste, kdaj se odvija kakšen dogodek in bi bili radi obveščeni, pa le napišite svoj ime priimek in mail na erzen.meta@gmail.com.

Se vidimo prihodnje leto!

Meta Eržen
Predsednica SŠB pri ZBDS

BRUCKIN POGLED

Tako, naporno izpitno obdobje je za nami. Če na kratko opišem moje občutke ter kako sem doživljala to obdobje, moram priznati, da sem komaj oziroma smo komaj čakali, da bo minilo.

Večina študentov, vključno z mano, smo zadovoljni, saj nam je uspelo opraviti vse izpite 1. semestra. Izpitno obdobje je potekalo od 20. 1. 2012 do 20. 2. 2012. To je bil čas, ko smo se študentje učili za izpite in v tem času nismo imeli predavanj. Spominjam se, kako je zunaj padal sneg in hotela sem početi vse drugo, razen učenja.

Pri študiju zelo pomaga, da se znamo organizirati. Pri tem mislim, da lahko počnemo več stvari hkrati in se tudi učinkovito učimo. To dosežemo tako, da se veliko gibljemo na svežem zraku, saj bo le-tako naše učenje bolj učinkovito in kvalitetno. Ko opazimo, da nam pri učenju ne gre več tako dobro oziroma ko nam popusti koncentracija, takrat se je najbolje odpraviti ven v naravo ali pa si zgolj le privoščiti nekaj svežega zraka, saj se bomo počutili boljše.

Po koncu izpitnega obdobja pa se je že začel 2. semester. Zdelo se mi je, kot da vse začnemo na novo, saj smo dobili druge predmete in druge profesorje. Tako kot na začetku 1. semestra smo tudi tokrat dobili naslove seminarskih na-

log. Opravljene seminarske naloge pa so pogoj za izpit. S seminarskimi nalogami je kar veliko dela, vendar mislim, da nam bo uspelo vse opraviti, karseda najboljše. Vendar čas neizmerno hitro teče, pred nami je še dober mesec predavanj, nato pa bo sledilo še drugo izpitno obdobje, ki pa se ga ne veselim preveč. Upam pa, da ga bomo vsi uspešno preživeli in tako napredovali v 2. letnik.

Leja Rakar

V Indijo na doktorski študij bibliotekarstva

Ivana Komel je v letu 2011 končala magistrski študij na našem oddelku. Je pesnica, prevajalka. Piše tudi prozo, eseje, kritike. Njene pesmi so do sedaj izšle v različnih zbornikih, literarnih revijah in v samostojni pesniški zbirki *Narekovanje iz postelje*, ki jo je založila LUD Literatura. V letošnjem letu sodeluje z inštitutom IRIU in EPK Maribor. Ker izhaja iz naših krogov (predavalnice 528), jo predstavljamo v Štubidu. Objavili smo tudi dve njeni pesmi, prebereš ju lahko na strani 28.

Pesnica Ivana Komel

Kdaj in zakaj ste začeli s pisanjem pesmi? Kako ste kot mlada pesnica lahko izdali svojo pesniško zbirko? Je bil v vlogi talent, vztrajnost, denar?

S pisanjem sem začela že pri 15-ih letih, predvsem zaradi nujne po izpovedi. Pesmi so bile vseč moji zdaj že pokojni profesorici slovenščine, Ines Kovačič, in predlagala je Srednješolskemu centru Nova Gorica, da mi jih objavijo. Tako sem prišla do svoje prve zbirke. Talent obsega le majhen odstotek poti, predvsem je potrebno vložiti veliko dela in se čim bolj izobraževati na tem področju. Do druge zbirke je pot peljala drugače. Leta 2009 sem se vpisala na Literaturno delavnico, predvsem zaradi izobraževalnih razlogov, pa tudi zaradi druženja. Tam sem spoznala različne pesnike, ki se ukvarjajo z istim delom, kakor sama. Na zaključku Literaturne delavnice smo imeli trije izbranci nastop v Klubu Gromka in takrat so me uredniki LUD Literature povabili k izdaji knjige. Do konca leta 2011 sva skupaj z urednikom Goranom Deklevo pripravljala knjigo in lahko zatrdim, da v igri zagotovo ni bil denar, saj vemo, da se ni nikoli dalo živeti od literature – še posebej pa ne od pesništva; vsaj jaz ne vem, da obstaja kakšen mlad »Bestseller pesnik«.

Kako kot pesnica vidite vlogo knjižnice pri promociji pes-

nikov? Kakšne so vaše konkretne izkušnje s tem?

Knjižnice so po mojem mnenju zelo pomembne pri promociji ne samo poezije, pač pa vseh področij umetnosti, vendar pa žal večina knjižnic ne promovira le-teh v zadostni meri. Sama sem imela v skoraj 15-ih letih ustvarjanja le eno literarno branje v knjižnici, in sicer v Knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani. Moje mnenje je, da bi knjižnice, posebno splošne, lahko veliko pripomogle k promociji avtorjev, še posebej mlajših in ne tako znanih pesnikov, pisateljev, esejistov, dramatikov itd., pa tudi slikarjev, kiparjev, glasbenikov, multimedijskih ustvarjalcev, če bi jim ponudile prostor za predstavitev svojih del, hkrati pa tudi promovirale njihov nastop na svojih spletnih straneh in v drugih medijih. S tem bi omogočile mlajšim avtorjem, da spoznajo svoje kolege, somišljenike ali pa samo ljubitelje. S promocijo del umetnikov bi obenem promovirale tudi sebe kot izobraževalno in prostočasno ustanovo in s tem povečale obiskanost knjižnic. Preprosto povedano: ubile bi dve muhi na en mah.

Česa se radi spominjate od trenutkov, ki ste jih preživeli tekom študija na našem oddelku?

Študij bibliotekarstva mi je bil vseč in mi je še vedno. Kot pri vsakem študiju, se mi je v času dodiplomskega študija večkrat zdelo, da se učim nepomembne stvari, vendar sem kasneje ugotovila, da se lahko vse znanje nekje uporabi, tudi na področju pisanja. Tako se je ena izmed pesmi, ki sem jih napisala v času študija, imenovala UDK. Pesem ni bila nikoli objavljena, saj je nisem nikoli mogla urediti, zgraditi in napisati tako, da bi postala univerzalna, kot je to UDK. Kasneje na podiplomskem študiju, ki sem ga opravljala pri mentorju dr. Primožu Južničju, sem se lahko osredotočila na področja, ki me zanimajo. Veliko sem brala in znanje uporabljala pri pisanju pesmi in esejev. Zelo rada se spominjam oddelka. Na primer prepolnih predavalnic pri določenih predmetih in skoraj praznih pri drugih, profesorjev, celo izpitov, ki me takrat niso tako veselili, poletnega »trpljenja«, ko sem morala počitnice preživljati s PREKAT-om za septembrske preizkušnje, namesto, da bi se sončila, kopala, uživala ...

Kam vas je zaneslo po študiju? Ali ste zaposleni na področju knjižničarstva?

Še preden sem končala magisterij sem pristala na Zavodu za zaposlovanje, kjer sem še vedno zaradi že znanih razlogov kot sta gospodarska kriza in težka zaposljivosti mladih, še posebej »preveč« izobraženih mladih. Vendar pa sem aktivna bolj na drugih področjih, kot so prevajanje in pisanje esejev za Evropsko prestolnico kulture, sodelovanje z Inštitutom IRIU, pripravljam pa tudi novo pesniško zbirko. Odločila sem se nadaljevati doktorski študij bibliotekarstva v Indiji, ki ga bom najverjetneje začela oktobra letos, saj sem ugotovila, da je znanstveno raziskovanje na področju bibliotekarstva le druga stran medalje leposlovnega pisanja in ustvarjanja in to je absolutno nekaj, kar me veseli.

Bi morda radi še kaj povedali o vaši poeziji ali pa dali kakšen nasvet našim študentkam?

O lastni poeziji navadno nimam kaj povedati, saj govori poezija sama zase. Nasvet pa dam zelo preprost – čim več branja in izobraževanja na področju, ki vas zanima. Pri tem čim bolj uživajte.

KAJ LAHKO VSAK POSAMEZNIK PRISPEVA K ZBDS? VELIKO.

Mag. Sabina Fras Popović je predsednica Zveze bibliotekarskih društev Slovenije. Vsak, ki jo ima možnost spoznati, pove, da je izjemno ambiciozna, zagnana in polna življenja. Vse naštetu je dovolj, da je študentom bibliotekarstva lahko velika vzornica. Za Štubidu si je vzela čas in velikodušno odgovorila na nekaj vprašanj.

Mag. Sabina Fras Popović v Trubarjevi hiši literature

Za začetek bi vas najprej vprašala kaj o vaši karieri. Kje ste študirali? Ste bili aktivna študentka v obštudijskih dejavnostih? Kam vas je pot zanesla po diplomi, magistraturi?

V življenju se večino stvari dogodi kot splet okoliščin. Še danes se spomnim prizora iz zgodnjega otroštva, ko sem se z mamo sprehajala na Rotovškem trgu mimo knjižnice. Takrat sem bila prepričana, da nikoli ne bom imela možnosti delati v knjižnici, saj tam delajo izredno pametni ljudje. V šestem razredu osnovne šole sem imela neprijetno izkušnjo, saj sem si želela izposoditi knjigo na oddelku za odrasle (pregrešna Viktorija Holt) in jih pošteno slišala. Posledica je bila popolna ignoranca knjižnice. Do tretjega letnika srednje šole sploh nisem stopila v knjižnico, takrat pa se je pričel moj vstop v stroko in sicer med obvezno prakso, ki sem jo opravila v Mariborski knjižnici. Študirala sem na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Takrat je bil študij bibliotekarstva dvopredmetni študij.

Svet literature me je nekje med pravljicami v otroštvu začaral za vedno, tako da sem ob bibliotekarstvu študirala tudi primerjalno književnost. V Mariborski knjižnici sem srečala izjemne knjižničarke, ki so me sprejele in mi z veliko vnemo in entuziazmom odkrivale svet knjižničarstva. Skoraj vsak zaposleni v Mariborski knjižnici je pustil pečat pri oblikovanju moje strokovne osebnosti, saj sem v knjižnici delala vse: od prevzemanja denarja, od opominov v računovodstvu, do sesanja knjižnice pred otvoritvijo in nepozabnih izkušenj na bibliobusu. V naši, Mariborski knjižnici, je vedno vladala pozitivna klima v odnosu do mladih kolegov. Še kot študentka sem imela možnost sodelovati z referatom na posvetovanju Zveze bibliotekarskih društev Slovenije v Portorožu, kot dijakinja sem postala članica Društva bibliotekarjev Maribor. Imela sem izjem-

no priložnost, da sem lahko kombinirala prakso in teorijo na našem področju. Podiplomski študij sem nadaljevala prav tako na oddelku pod izjemnim mentorstvom doc.dr. Silve Novljan. S Silvo sva se prvič srečali v drugem letniku študija. Sploh je nisem razumela. To vem seveda šele danes oziroma sem spoznala na podiplomskem študiju. Bila je, in zapišem lahko, da je še vedno, izjemno zahtevna profesorica in mentorica, ki od študenta zahteva več kot sto odstotkov predanosti in več kot 200 odstotkov razmišljanja. Študente nauči kritičnega razmišljanja, seveda, če to dovolijo.

V času študija sem imela tudi izjemno srečo, da sem skrivnosti katalogizacije spoznavala pod budnim očesom prof. Majde Ujčič in Zlate Dimec. Danes nisem katalogizator, sem izposojevalec, ampak osnove katalogizacije sta omenjeni profesorici predavali tako srčno, da so območja in interpunkcije ostale za vedno nekje v nas.

Mariborska knjižnica je bila do združitve ljubljanskih knjižnic največja slovenska splošna knjižnica. Žal se trenutno sooča z izjemno prostorsko stisko in na tej točki ne govorimo več samo o problemu prostora, ampak že o problemu razvoja. V Mariborsko knjižnico sem prišla kot otrok in še danes me marsikdo gleda s temi očmi, imela pa sem izjemno priložnost, da sem se lahko o teoriji učila vzporedno v praksi. Ob praksi pa sem se učila tudi o tem, kaj pomeni biti član bibliotekarskega društva. Gre za predanost stroki, v kateri delaš. Včasih so imeli ideje, da bi ustanove plačale članarino zaposlenim za članstvo v strokovnem društvu. Zame je to nesprejemljivo. Prav tako nihče ne profitira na dolgi rok: ne knjižnica, ne društvo in ne posameznik. Pogosto so kolegi spraševali, zakaj naj se včlanijo, kaj imajo od tega. Ko sem pred petimi leti prevzela vodenje Društva bibliotekarjev Maribor, sem to vprašanje postavila na glavo: kaj lahko jaz kot posameznik prispevam društvu. Veliko, če mi ni vseeno in delo v tej stroki ne predstavlja le prehodno rešitev.

Kje ste pridobivali znanja potrebna za vodenje tako pomembne organizacije, kot je Zveza bibliotekarskih društev Slovenije?

Za vodenje tako pomembne organizacije kot je Zveza bibliotekarskih društev Slovenije je izjemno pomembna predanost stroki, veselje do dela, pozitivna naravnost, široko poznavanje strokovnih področji, veselje do povezovanja in klepetanja. To vsekakor ni individualno delo in težko narediš kaj sam, četudi si to zamisliš. Pri vodenju takšne organizacije se moraš predvsem zavedati, da nikoli ne bomo vsi mislili isto, da se nikoli ne bomo uskladili glede določenih zadev in da bodo pričakovanja od Zveze vedno večja kot je podpora med članstvom. Pomembno je, da ti ni vseeno, kaj in kako se dogaja med knjižničarji. Imela sem možnost, da sem pri vodenju društva opazovala direktorico Mariborske knjižnice, Dragico Turjak, ki je društvo vodila kar nekaj let, pa kolegici mag. Slavico Rampih in mag. Dunjo Legat. Kako voditi ZBDS, pa mi je pokazala tudi dr. Melita Ambrožič.

Kaj pomembnega moramo študentje na oddelku BINK vedeli o ZBDS?

ZBDS ima izjemno tradicijo. Izdanih je bilo že več zbornikov na to temo, osebno mislim, da še vedno premalo. Pogosteje

bi morali predstavljati izjemne osebnosti, ki so v preteklosti ustvarjale dediščino ZBDS in s tem tudi temelje današnjega sistema. Pobudniki za ustanovitev študija so bili med uglednimi in zelo aktivnimi člani ZBDS. Danes ZBDS povezuje 8 društev in ima vrsto sekcij, s katerimi poskuša pokriti različna strokovna področja. Ima več kot 1.300 članov, izdaja pomembno strokovno in znanstveno revijo (edino na našem področju) ter organizira vrsto strokovnih dogodkov, s katerimi izobražuje in povezuje. ZBDS povezuje med seboj knjižničarje, ki se drugače ne bi srečali ali pa si zgolj pošiljali maile. Poveže ime in obraz ali šifro v katalogu. V ZBDS in društvih sem srečala izjemne ljudi in sklenila prijateljstva, ki jih drugače morda ne bi nikoli.

Na kakšne konkretne načine lahko študenti bibliotekarstva sodelujemo pri ZBDS? Ali se lahko npr. udeležujemo strokovnih srečanj ZBDS?

Študentje imate »svojo« sekcijo in v vodstvu ZBDS smo izjemno veseli, ko spremljamo vaše aktivnosti. Pa vendar pravila igre določajo, da se morate včlaniti v eno od osmih društev, če želite delovati v sekciji in s tem tudi v ZBDS. Študenti lahko sodelujete pri organizaciji posameznih dogodkov, seveda se lahko udeležite strokovnih posvetovanj, saj zato razpišemo tudi nižjo kotizacijo za študente. Prizadevamo si, da bi uvedli predstavitev najboljše diplomske naloge na obeh stopnjah na strokovnem posvetovanju ZBDS. Upam, da nam bo to uspelo na posvetovanju 2013. S tem bi želeli omogočiti študentom – diplomantom, da se lahko s svojim zaključnim delom predstavijo bodočim morebitnim delodajalcem. Pa vendar je za vas najpomembnejše, da se že sedaj zavedate nujnosti povezovanja. V ZBDS izredno podpiramo dogodke, ki jih organizira več sekcij skupaj ali več društev skupaj. Skupaj zmoremo več. Čeprav nas je veliko, pa nas je premalo, da bi se drobili in vedno znova na novo odkrivali toplo vodo. Verjamem, da imate tudi sami veliko predlogov za vaše konkretno sodelovanje v ZBDS in z veseljem jih bomo sprejeli.

Študente v času finančne krize skrbi tudi prostovoljno pripravništvo bibliotekarjev. Kako v stroki tečejo dogovori o tem? Ali so kakšne pasti, na katere lahko naletimo kot diplomirani bibliotekarji, ki opravljamo prostovoljno pripravništvo?

Problem prostovoljnega pripravništva je vezan na spremembo Zakona o knjižničarstvu, saj leta takšne oblike pripravništva ne predvideva. V tem trenutku takšna oblika pripravništva ni zakonita. Verjamem pa, da je lahko izkušnja prostovoljnega pripravništva izjemno pozitivna tako za diplomanta kot knjižnico. Osebnostno pa si želim, da bi knjižnice imele dovolj sredstev, da bi lahko diplomanti opravljali plačana pripravništva, saj je pomembno, da si za opravljeno delo primerno plačan, četudi se v tej fazi učiš oziroma pripravljáš na opravljanje samostojnega strokovnega dela. Bolj kot problem prostovoljnega pripravništva nas v ZBDS skrbi problem strokovnega izpita in resnično upamo, da bomo v letu, ki bo v letnici imelo številko 13, dobili nov pravilnik, ki bo urejal področje bibliotekarskih izpitov in končno priznal formalno izobraževanje s tega področja. Pa to ne samo v tistem delu, ki bi ponujal možnost krajšega pripravništva za diplomate bibliotekarstva. Po Zakonu o delovnih razmerjih lahko ima to možnost vsak kandidat pripravnik, ki dosegata izjemne rezultate v postopku pripravništva.

Kakšne so sploh možnosti zaposlovanja študentov BINK

v javnem sektorju glede na krizo v državi in kakšne so možnosti zaposlovanja izven knjižnic?

Žal majhne. Bojim se, da bo ta kriza in trenuten način razmišljanja vlade še bolj poglobil krizo mladih diplomantov. Eden od varčevalnih ukrepov je vezan na t.i. mehko odpuščanje. To pomeni, da delovno mesto zapustijo tisti kolegi, ki izpolnjujejo pogoje za upokožitev. Do sedaj je bil odhod prepuščen njihovi odločitvi, sedaj se je namesto njih odločila vlada. Vendar je problem v tem, da je istočasno prepovedala nove zaposlitve. Tako da se vsi znajdemo v začaranem krogu. Žal ne poznam nobene knjižnice v našem prostoru (izjemno vesela bom, če se motim), ki bi imela kadrovsko strukturo stodontno glede na normative in standarde. Glede na trenutne politične usmeritve bo v knjižnicah vedno manj zaposlenih, vedno več nalog, vedno manj sredstev in vedno več uporabnikov, saj knjižnice in knjižničarji po »izredno ugodni ceni« ponujamo celo vrsto storitev, s katerimi neposredno vplivamo na kvaliteto življenja posameznika.

Študentje opazamo, da nekatera področna društva niso najbolj dejavna in študentje nimamo koristi od članstva, saj nam ne pošiljajo informacij in publikacij. Ali se bo aktivnost manjših društev v naslednjih mesecih kaj izboljšala oz. kako lahko pri temu pomagamo študentje?

Študentje lahko sami izberete društvo, v katerega se boste včlanili, lahko se tudi »prepišete«, kar se pogosto zgodi, ko se po končanem študiju preselite iz Ljubljane domov ali v drug kraj, ker tam dobite službo. Društva imajo vzpone in padce, tako kot vsak posameznik ali organizacija. Zelo pomembno je, da smo v preteklih letih uspeli okrepiti sodelovanje med DBM in DBL. Za delovanje ZBDS je tudi izjemno pomembno pomladno prebujenje DBL, ki ga sedaj usmerja izredno ambiciozna, predana in delavna ekipa pod vodstvom mag. Maje Božič, tudi univerzitetne diplomirane bibliotekarke in magistre bibliotekarskih znanosti. V Mariboru vodi društvo mag. Branka Kerec, prav tako nekdanja študentka tega oddelka in magistrica bibliotekarskih znanosti. Problem manjših društev je manjše članstvo in s tem povezana manjša sredstva, pa problem usklajevanja terminov in morda še kaj; zato pa tako zelo krepimo povezovanje društev in sekcij. Dober primer je strokovni dogodek, ki ga pripravlja DBL v sodelovanju s Sekcijo za izobraževanje in kadre ter Sekcijo za študente. Res pa je, da je tako kot za zaposlene v knjižnicah kot za študente bibliotekarstva vedno dovolj prostora, nalog in izzivov, če so se pripravljene »vklopiti« in s tem prevzeti del odgovornosti.

Pomembno je, da se morda že sedaj zavedate pomembnosti prevzemanja funkcij v ZBDS: res da delo ni plačano v smislu neposredne finančne nagrade, vendar lahko ogromno pridobite, le če ste pripravljeni dejansko delati. To, da ljudje prevzamejo funkcije samo zaradi točk pri napredovanju, je žal tudi v naših krogih realnost, ki je nismo veseli, ampak takšne kaj hitro spregledamo. Pri prevzemanju funkcij v okviru ZBDS, pa s tem mislim tudi društva, unovčite nekaj najpomembnejšega: vaše ime. In s tem raste ali pade vaša osebna avtoriteta.

Opazili smo prenovljeno spletno stran ZBDS in nov logotip, ki nas nagovarja: Zakaj Bi Delali Sami? Raje delajte z nami! Bi morda razložili nastanek te misli?

Ob zadnjem vprašanju sem se nasmejala. Vesela sem, da ste opazili prenovljeno spletno stran, ki je izjemno delo kolegice, podpredsednice ZBDS, mag. Špele Razpotnik, in tehničnega

ZALOŽBA

urednika, Matjaža Kraglja. V izjemno kratkem roku sta naredila vse potrebno, da je prenovljena spletna stran ZBDS zaživela pred prvim strokovnim dogodkom letošnjega leta, ki ga je organizirala Sekcija za šolske knjižnice v začetku meseca marca. Prenovo spletne strani in s tem tudi drugačen, aktivnejši način komuniciranja s članstvom, je podprlo Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, ki tudi že vse od leta 2003 podpira delovanje ZBDS. Veseli smo, ker imamo sedaj vzpostavljen sistem elektronske prijave na dogodke. Tako je odpadlo veliko papirnatega, zamudnega in detektivskega dela. Razvozlati ime in priimek udeleženca je bilo včasih pravo raziskovalno delo.

Slogan: Zakaj Bi Delali Sami? Delajte raje z nami! je nastal pred posvetovanjem ZBDS 2011 v naši dnevni sobi. Na papirju sem premetavala črke, ko me je mož vprašal, kaj počnem. Pa sem mu povedala, da bi rada nekaj naredila iz naše kratice, saj smo pripravljali majice za prostovoljce na posvetovanju. Pa je kot iz topa izstrelil sedaj že zelo prepoznaven slogan. To je tudi dokaz, da pri meni doma res veliko slišijo o knjižnicah in knjižničarjih. Dejstvo je, da ZBDS ni namenjen samemu sebi, je izjemno močna organizacija, ki včasih pozabi na še izjemnejšo tradicijo, ki jo je oblikovala in pustila pečat na celotnem knjižničnem sistemu pri nas. In

če ZBDS sprejmemo kot partnerja pri svojem strokovnem delu in razvoju, potem ne delamo sami in se ne počutimo popolnoma prepuščeni sami sebi z dilemami, vprašanji in strokovnimi izzivi. ZBDS vzpodbuja strokovni dialog med vsemi, ki sooblikujemo današnjo knjižničarsko sceno, predvsem pa želi, da se knjižničarji zavedajo, da so pomembni pri oblikovanju svoje stroke.

Imate za konec še kakšen nasvet za naše študente?

Za vas si želim, da je to študij, ki ste si ga vsaj malo izbrali zato, ker radi delate z ljudmi. Razmišljanje, da je v knjižnici fino delati, ker je tako mirno in ker lahko vse prebereš, je res ne vem od kje in kdaj. Knjižnice so postale mravljišča, kjer sta mir in tišina znak strahu in prestrašenosti, knjižnice so stopile domov, so na voljo uporabnikom 24/7 in so polne ljudi. V fizični ali virtualni obliki. Z vprašanjem in nasmehom v kompletu ali pa samo z vprašanjem in oddaljenim nasmehom. In če se ne pogovarjate radi, se ne družite in ne razmišljate, ste res na napačnem oddelku.

Tekst in foto Ana Česarek

ZALOŽBA UČILA SE PREDSTAVI

Ob Ljubljani mimo Prešernovega trga zavijemo v Čopovo ulico in kmalu lahko na svoji levi zagledamo knjigarno Felix – eno izmed šestnajstih knjigarn založbe Učila v Sloveniji. S svojim rdeče belim logotipom so še kako opazne in prepoznavne.

UČILA

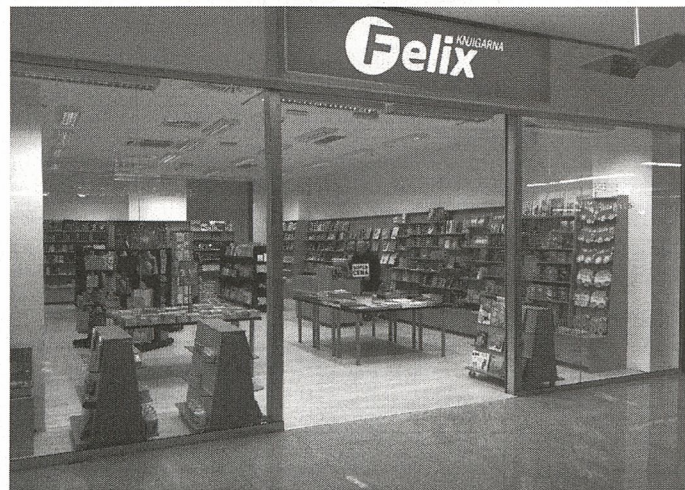
Vse se je začelo davno v devetdesetih letih. Ljubezen do knjig je Srečka Mrvarja, današnjega direktorja založbe, privedla do ideje o ustanovitvi lastne založbe. Najprej so se Učila ukvarjala s čisto drugačno produkcijo – prodaja učnih in šolskih pripomočkov za otroke in mladino. Z leti pa se je njihovo ciljno občinstvo razširilo na mladostnike in odrasle. Tako so leta 2001 začeli uresničevati svoje vizije in že v naslednjem letu so ustanovili svoj knjižni klub Felix ter odprli svojo prvo lastno knjigarno na Miklošičevi ulici v Ljubljani. Svojo poslovno vizijo pa so v podjetju začeli uresničevati leta 2004, ko so na slovenskem trgu uspešno in kot prvi uvedli blagovno znamko Žepna knjiga, ki bralcem omogoča, da za nizko ceno dobijo kakovostno knjigo.

Do danes je založba uvedla še nekaj svojih blagovnih znamk, Bestseller in Knjiga meseca. Vsak mesec pa med njihovo postavitevijo izstopa napis »Knjižarji priporočamo«, kjer se vedno znajde kakšna zanimiva knjiga, ki je vredna svoje postavitve. Te dni je ta knjiga Velika enciklopedija narave. Uspešnost na tem področju pa potrjujejo številna prodajna mesta, kjer knjig sploh ne bi pričakovali, pa se vendar zelo dobro prodajajo. Njihova prodajna mesta najdemo v večjih

trgovskih centrih (Tuš, Mercator, Spar, E.Leclerc), otroških trgovinah (Baby Center), letališču, železniških postajah, poštah ter celo bencinskih servisih in se še širijo, saj želijo biti prisotni na čim več lokacijah na trgu.

Ne smem pozabiti omeniti, da je bila založba leta 2010 nominirana za nagrado Gazela – to je priznanje za uspešnost hitro rastočih podjetij v Sloveniji. Sodelujejo pa tudi pri projektu NAJ10 – to je lestvica v slovenskih knjigarnah, ki se razpiše vsak mesec. V mesecu marcu prevladujejo s svojimi knjigami na prvih dveh mestih v kategoriji mladina in otroci.

KNJIGARNA FELIX

Vhod v knjigarno

V knjigarnah Felix je mogoče kupiti knjige založbe Učila in tudi številnih drugih slovenskih založb, poleg tega pa imajo

tudi pester izbor tujih svetovnih uspešnic. Na voljo imajo tudi svetovne turistične vodnike v angleščini - LONELY PLANET. Izstopajo prav po velikem izboru angleških knjig, tako leposlovnih kot tudi raznih enciklopedij, kuharic ter knjig za otroke. Poleg tako popolnega izbora knjig nudijo tudi koledarje, pisarniški material, miselne igre, rokovnike in darila. Za podobo Felixa je značilna dobra razporejenost polic in knjižnih otočkov, ki prispevajo k večji uporabnosti in izkoristku prostora. Še zanimivost, ki jo je uvedla založba Felix v Qlandiji v Novem mestu, da si lahko ob prebiranju knjig privoščiš tudi skodelico kave. Da znajo ceniti svoje stranke kažejo tudi s tem, da pri nakupu nad določenim zneskom dobiš darilce: včasih presenetijo s knjigo, spet drugič pa s sladkim presenečenjem.

Žepnice

Zavedajo se, da je knjiga tista, ki odpira otrokova obzorja že od malih nog, zato imajo pester izbor otroških knjig po ugodnih cenah. Letošnja knjiga leta pa je definitivno biografija Steve Jobsa. Med njihovimi najbolj prodajanimi knjigami pa so: Jej, moli, ljubi; Saga Somrak in Bela Masajka. Že tretje leto pa je nominirana najljubša mladinska knjiga Grozni Gašper, ki jo je prevedla Polonca Kovač. Njihova kreativnost in edinstvenost se kaže v njihovi zanimivi izvedbi Felix Expressov. Gre za nekakšne knjigarne na hodnikih - najhitrejši način kako priti v stik s knjigami. Njihova prednost je v tem, da so knjige hitreje dostopne. Imajo pa tudi svojo spletno knjigarno: www.felix.si.

AKCIJA 3 za 2

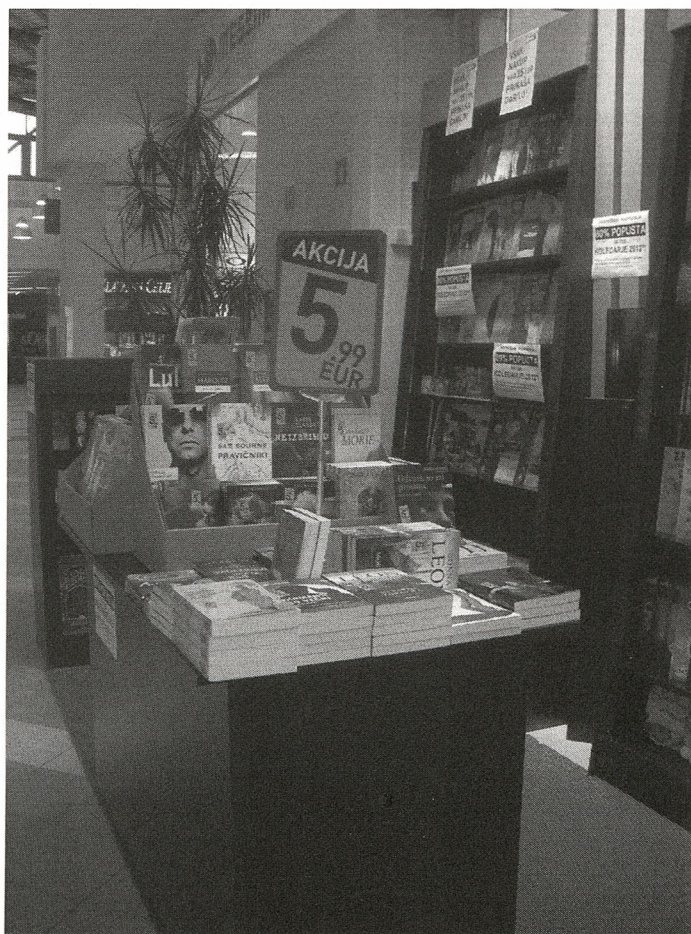
Pri založbi znajo poskrbeti tudi za akcije. Akcija 3 za 2 je njihova stalna akcija, pri kateri ti pri nakupu treh knjig najcenejšo podarijo. Med knjigami lahko najdemo vse vrste tematik, od preprostih ljubezenskih zgodbic do zapletenih kriminalk ter ganljivih pripovedi z zgodovinskim ozadjem. Med njimi najdemo tudi naslove, ki so bili predloga mnogim filmskim uspešnicam.

SUPER CENA

Pri založbi Učila so mnenja, da so knjige na slovenskem trgu precej drage, zato so kot prvi uvedli Super ceno, s katero želijo strankam približati knjige po zelo ugodnih cenah, ter jim tako ponuditi čisto nove knjige, ki so natisnjene posebej za to akcijo. Knjige v tej akciji so znižane tudi do 60%. Pod to akcijo prodajajo razne kuharice, kjer se skrivajo recepti za slane in sladke jedi, enciklopedije (tako otroške kot za starejše), knjige za otroke, priročniki, leksikoni ... Poleg vseh pozitivnih lastnosti, ki jih lahko najdemo pri založbi, je ena izmed njih tudi ta, da dajejo možnosti študentom iz področja bibliotekarstva in založništva, da lahko v njihovih knjigarnah opravljajo študentsko delo in si s tem pridobivajo izkušnje na svojem področju. Tudi iz našega oddelka nas je nekaj punc, ki smo pri njih pridobile svoje prve poklicne izkušnje. S Katjo Rupnik delava v Felix Express v Mercator centru Šiška, Nina Tavčar dela v knjigarni Felix v Kranju, absolventka podiplomskega študija Nataša dela v knjigarni na Miklošičevi ulici v Ljubljani, Irena in Suzana, ki sta pred dobrim letom diplomirali, pa sta že redno zaposleni pri založbi Učila.

Za konec bi dodala, da mislim, da so lastnosti zaposlenih kreativnost, inovativnost, poštenost ter zaupanje. Kot celoten kolektiv se trudijo z različnimi izboljšavami in novostmi knjige čim bolj približati ljudem oz. kupcem. Menim tudi, da lahko v knjigarnah Felix najde vsakdo nekaj zase, saj založba ponuja knjige za vsako življenjsko obdobje.

Tekst in foto Maja Plazar

Felix Express v Šiški

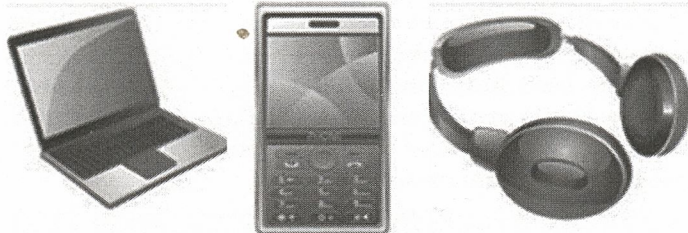
Kako nam komunikacijsko-informacijska tehnologija kroji življenje

Dandanes smo dobesedno zasuti s komunikacijsko-informacijsko tehnologijo in si življenja brez vsaj ene vrste le-te preprosto ne znamo več predstavljati. Najpogosteje uporabljamo mobilni telefon, računalnik in televizijo. Kot vsaka stvar pa ima tudi tehnologija svoje prednosti in svoje slabosti. Veliko pa je odvisno tudi od tega, kako jo uporabljamo. Če na primer ves dan sedimo pred televizijskim sprejemnikom in po domače povedano "buljimo" vanj ter jemo zraven nezdravo hrano, lahko rečemo, da gledanje televizije redi in škodi zdravju. Če pa na primer zraven telovadimo in nam televizija služi za popestritev, lahko rečemo, da je to dobro. Odvisno pa je tudi kaj gledamo: če otrok gleda nasilne risanke, to prav gotovo ne bo dobro vplivalo na njegov čustveni in mentalni razvoj; če pa gledamo kakšne poučne dokumentarne oddaje, filme, je to dobro, saj si s tem širimo splošno znanje in se izobražujemo.

Kot dobro lastnost mobilnih telefonov lahko izpostavimo, da z njihovo pomočjo z lahkoto pridemo v stik z želeno osebo, kar pa je lahko po drugi strani tudi slabost, če se želimo malo odklopiti od sveta in se spočiti. To sicer lahko naredimo, toda ko se ponovno priklopimo, so očitki, kot so: "Zakaj si bil/-a odklopljen/-a, ko sem te potreboval/-a?" neizogibni. Skoraj vsak dan (velja, ko se predavanja začnejo že dopoldan) se moje prvo srečanje s komunikacijsko-informacijsko tehnologijo zgodi, ko pridem na predavanje in nam profesor poleg svoje razlage podaja snov tudi s pomočjo prosojnic. Za popestritev predavanja pa uporabi tudi kakšen videoposnetek, najpogosteje najden na Youtube-u. Na predavanju izvem, da je treba v določenem roku oddati seminarsko nalogo, največkrat v e-učilnico ali pa jo poslati na profesorjev e-mail.

Po koncu predavanj odhitim v knjižnico, kjer se najprej za računalnikom začne moje raziskovanje in iskanje primerne literature za dano seminarsko nalogo. Raziskovanje najprej začnem po Google-u, nato pa še po COBISS/OPAC-u. Ko najdem nekaj relevantnih zadetkov, odidem do knjižničarja, da še skupaj poiščeva dodatno literaturo, v primeru da nisem uporabila zadosti ali pravih ključnih besed za raziskovalno temo.

Ko si izposodim knjige, odidem domov in tik ob prihodu v svojo sobo, mi že zvoni mobilni telefon, saj prijateljica nujno potrebuje članek za svoj študij. Kot bodoči bibliotekarki mi je v veselje pomagati drugim pri iskanju informacij, saj tako lahko v praksi preizkusim, kar sem se naučila tekom študija o informacijskih virih in iskanju informacij. Včasih se zelena informacija hitro in z lahkoto najde, včasih pa je potrebne več iznajdljivosti; vendar se trudim slediti pomembnemu motu knjižnice, ki pravi, da nobeno vprašanje ne sme ostati neodgovorjeno.

Za sprostitev začnem brskati po Youtubeu, da bi našla kakšne dobre pesmi in zanimive video posnetke. Pesmi si nato dam na iPod, da jih lahko poslušam, ko na primer kje čakam. Nato sledi dnevno pregledovanje in odgovarjanje na elektronsko pošto, vmes pa je ves čas odprt Facebook profil, da lahko prijatelji hitro pridejo v stik z menoj in prav tako tudi jaz z njimi. Ko je konec enourne sprostitev, se je potrebno lotiti seminarske naloge, zato zaprem Facebook profil, You tube in ostalo, kar bi me lahko motilo, razen seveda mobilnega telefona, da se mi ne bi zgodili zgoraj omenjeni očitki. Zato mi med pisanjem seminarske naloge večkrat zazvoni telefon ob prejetju SMS sporočila ali pa ob klicu. Toda ne pustim, da me to preveč zmoti in dekoncentrira, saj ko odpišem ali končam klic, nadaljujem z delom. Ko končam s pisanjem, je že skoraj večer in čas še za zadnji pregled Facebook profila in elektronske pošte. Nato se lotim še branja kakšne zanimive knjige. Ne morem pa zaspati, ne da bi prej poslušala glasbo, zato vzamem v roke Ipod in poslušam glasbo, ki sem jo poprej naložila.

Mislím, da ima komunikacijsko-informacijska tehnologija močan vpliv name že vse življenje. Res pa je, da se posamezne vrste le-te skozi leta spreminjajo. Kot majhna deklica sem kar dosti gledala televizijo, najraje VHS kasete o Pepelki, Sneguljčici, Trnuljčici ..., ki sem jih pogledala tolikokrat, da še sedaj znam dialoge na pamet. Ko sem v sedmem razredu dobila računalnik, ki je bil do tretjega letnika gimnazije brez interneta, se je moje gledanje televizije malo zmanjšalo, vendar je bilo še vedno prisotno. S prihodom interneta v moje življenje pa je bolj kot ne izginilo. Tako da sedaj zelo redko gledam televizijo; sicer še vedno pogledam kakšen zanimiv film, vendar to bolj na računalniku. Spremenila se je tudi uporaba mobilnega telefona. Če sem prej mobilni telefon uporabljal samo za klice in SMS sporočila, ga sedaj za veliko več stvari: na primer fotografiranje, poslušanje glasbe in ostale dejavnosti, ki jih ponuja.

Mnogi sicer pravijo, da takšna in drugačna komunikacijsko-informacijska tehnologija oddaljuje ljudi. Po eni strani se strinjam, saj začnejo ljudje misliti, da je dovolj, če se slišijo samo po telefonu ali po internetu in si tako ne vzamejo časa za osebni stik s človekom, kar je seveda narobe, saj meni osebno veliko več pomeni pristni osebni stik s človekom. Toda po drugi strani pa nam ta tehnologija omogoča, da se lahko večkrat slišimo z bližnjimi, če na primer mi ali pa kateri od njih študira ali dela v zelo oddaljenem kraju. V tem primeru pa mislim, da je komunikacijsko-informacijska tehnologija več kot dobrodošla.

Natalija Grbič

Koristno preživljanje uric

Vsi kdaj doživimo, da moramo na kakšna predavanja čakati več ur in ne vemo, kaj bi v tem času počeli. Po navadi se študentje bibliotekarstva odpravimo v knjižnice ali pa v lokale na pijačke oz. kavice. Kaj pa narediti, kadar nimaš želje iti v knjižnico ali na kavico? Spodaj si preberi, kako lahko koristno in brezplačno v nekaj urah spoznaš našo prestolnico.

- **Ljubljanski grad**

Če imaš kaj odvečne energije, se povzpni na Ljubljanski grad, ki je ena največjih znamenitosti Ljubljane. Ob lepem vremenu je odlična izletniška točka. Z razglednega stolpa je pogled na Ljubljano čudovit. Lahko si ogledaš najstarejše dele gradu, med katere spada kapela svetega Jurija, ali pa se sprehodiš po Šancah, ki jih je uredil arhitekt Jože Plečnik.

- **Po sledih baročne Ljubljane**

Če te zanima zgodovina Ljubljane, se podaj na sprehod po starem delu, kjer so baročne znamenitosti mesta. Pri mestni hiši si lahko ogledaš repliko znamenitega Robbovega vodnjaka oz. Vodnjaka treh kranjskih rek, ki prikazuje reke: Savo, Ljubljanico ter Krko. Nato pa nadaljuj pot do Škofijskega dvorca, ob katerem je baročno arkadno dvorišče. Sosednja stavba je Stolnica Sv. Nikolaja, ki je bila zgrajena v gotskem stilu, a so jo člani Akademije operozorov prenovili v baročni stil. Pri Stolnici si lahko ogledaš veličastna glavna vrata, ki prikazujejo zgodovino Slovenije ter stranska vrata, kjer je upodobljenih šest ljubljanskih škofov 20. stoletja. Poleg Stolnice si lahko ogledaš še Semenišče, v katerem je tudi knjižnica, ter najlepšo baročno palačo, Schweigerjevo hišo.

- **Kongresni trg**

Tisti, ki imate rajši prijetno uživanje na sončku, se odpravite na Kongresni trg, kjer lahko mirno opazujete okolico, poleg tega pa se lahko tudi spoznate z okoliškimi stavbami in znamenitostmi trga. Verjetno takoj opazite sidro, ki je simbol trga in so ga postavili ob priključitvi Primorske k domovini Jugoslaviji. Vidite lahko tudi dečka z vencem, ki je posvečen

Ljubljanski grad, pogled s poti ob Ljubljanici

protestnemu shodu žena v 2. sv. vojni ter kopijo Emonca, ki so ga našli med izkopavanjem temeljev Kazine. Okoli trga lahko opazite stavbe: Univerzo v Ljubljani, Plečnikovo gimnazijo, Filharmonijo, Kazino (plesno šolo) ter Uršulinsko cerkev, ki je bila zgrajena v baročnem slogu.

Ljubljana, pogled s tromostovja

- **Sprehod ob Ljubljanici**

Romantikom se najbolj izplača sprehod ob Ljubljanici ob lepem vremenu. Lahko ga začnete pri Tromostovju in ga nadaljujete do Trnovega oz. Prul ali pa obsedite na ljubljanski »plaži« oz. na Cankarjevem ali Hribarjevem nabrežju.

- **Plečnikova Ljubljana**

Vsi, ki bi radi bolje spoznali Ljubljano, ne smete pozabiti na znamenitosti največjega slovenskega arhitekta, Jožeta Plečnika, ki je močno zaznamoval Ljubljano. Ogledate si lahko njegovo rojstno hišo v Trnovem, nato pa nadaljujete pot proti Križankam in Nuku, mimo Kongresnega trga, preko Čevljarskega oz. Šušarskega mostu ob Ljubljanici, do znamenitega Tromostovja ter tržnice, ki jo je Plečnik zasnoval po potresu v Ljubljani in je bila zgrajena med letoma 1940 in 1944.

Razgled z Ljubljanskega gradu

- **Park Tivoli**

Ljubiteljem narave je park naravnost pisan na kožo. Tivoli je kot največji park v Ljubljani priljubljeno sprehajališče in rekreacijski prostor. Ob športni dvorani stoji Cekinov grad, v katerem se danes nahaja Muzej novejšje zgodovine Slovenije, na koncu Jakopičevega sprehajališča pa stoji Tivoljski grad. Jakopičevo sprehajališče je znano tudi po drevoredu, ki ga je zasnoval Plečnik in kjer je urejen tudi stalni razstavnici prostor oz. galerija na prostem.

Pripravila Tea Rozina, foto Alja Randl

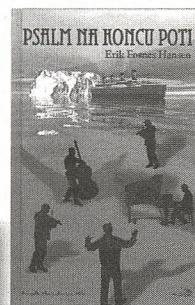
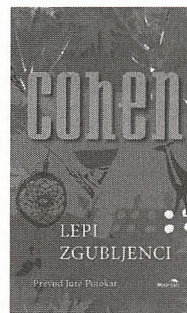
Dobre knjige, ki nam jih priporočajo profesorji

Tudi v tej številki Štubiduja smo povprašali profesorje, kaj študentom priporočajo za branje, ko jim zmanjka idej.

Dr. Polona Vilar:

Moj bralni izbor je naslednji:

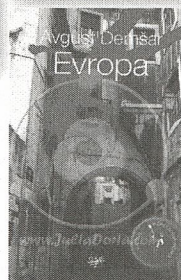
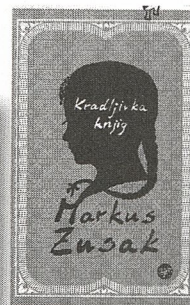
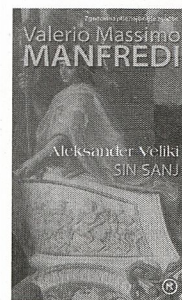
- **Psalm na koncu poti: Erik F. Hansen**
Gre za roman, ki opisuje življenjske zgodbe ljudi, ki so se vkrkali na Titanik. Spoznavamo jih od otroštva oziroma skozi vse življenje, dolgo, preden so šli na svojo zadnjo pot. Zadnji prizor v knjigi je seveda potop ladje.
- **Lepi zgubljeni: Leonard Cohen**
Roman, ki opisuje zgodbo treh ljudi, zapletenih v ekstravaganten trikotnik satire, ljubezni, halucinacij, neokusnosti ... Gre za razmeroma naporno, a zanimivo branje, nekako v stilu J. Joyca.
- **Voda za slone: Sara Gruen**
O mladeniču, ki pri 23-ih letih ostane brez staršev in se odloči pridružiti cirkusu.
- **Očarljivi skupinski samomor: Arto Paasilinna**
Zelo delikatna tematika, obdelana v stilu Paasilinne, s humorjem, resnostjo itd. Zgodba opisuje skupino ljudi, ki se iz različnih razlogov odločijo narediti samomor, potujejo po Finski in iščejo primeren kraj za to.
- **O znosnosti: Aleš Čar**
Roman o zgodbi neke družine skozi tri generacije, njihovih izkušnjah, težavah in spoznavanju, da svet ni le v materialnem.
- **Svoboda: Jonathan Franzen**
O tem, kaj za posameznika pomeni svoboda, kako to vpliva na življenje, naše odločitve, kompromise, itd.

Dr. Primož Južnič:

Knjige, ki sem jih sam pred kratkim prebral in jih priporočam:

- **Aleksander Veliki: Valerio Massimo Manfredi**
V treh delih, odličen zgodovinski roman, ki obuja življenje te izjemne zgodovinske osebnosti (Aleksandrijska knjižnica).
- **Ime mi je Rdeča: Orhan Pamuk**
Po mojem mnenju eden najboljših romanov vseh časov, ki odkriva manj znano zgodovino Turčije.
- **Kradljivka knjig: Markus Zusak**
Obsežen roman, a vreden branja. Kaj knjiga lahko pomeni v težkih časih.
- **Evropa: Avgust Demšar**
Dobra kriminalka, ki se dogaja v znanstvenih krogih in slovenskega avtorja.
- **Je res ali ste videli na televiziji? : resnice in neresnice o Bližnjem vzhodu: Joris Luyendijk**
Kako mediji potvarjajo/ustvarjajo resnico. Še kako aktualno.

Če imate pa priložnost prebrati kakšno knjigo otroku, ki sam še ne zna brati, pa priporočam:

- **O kralju, ki ni maral pospravljati: Nina Mav Hrovat ; ilustrirala Suzi Bricelj**

Brati otrokom naj bo naša obveza!

Pripravila Meta Eržen

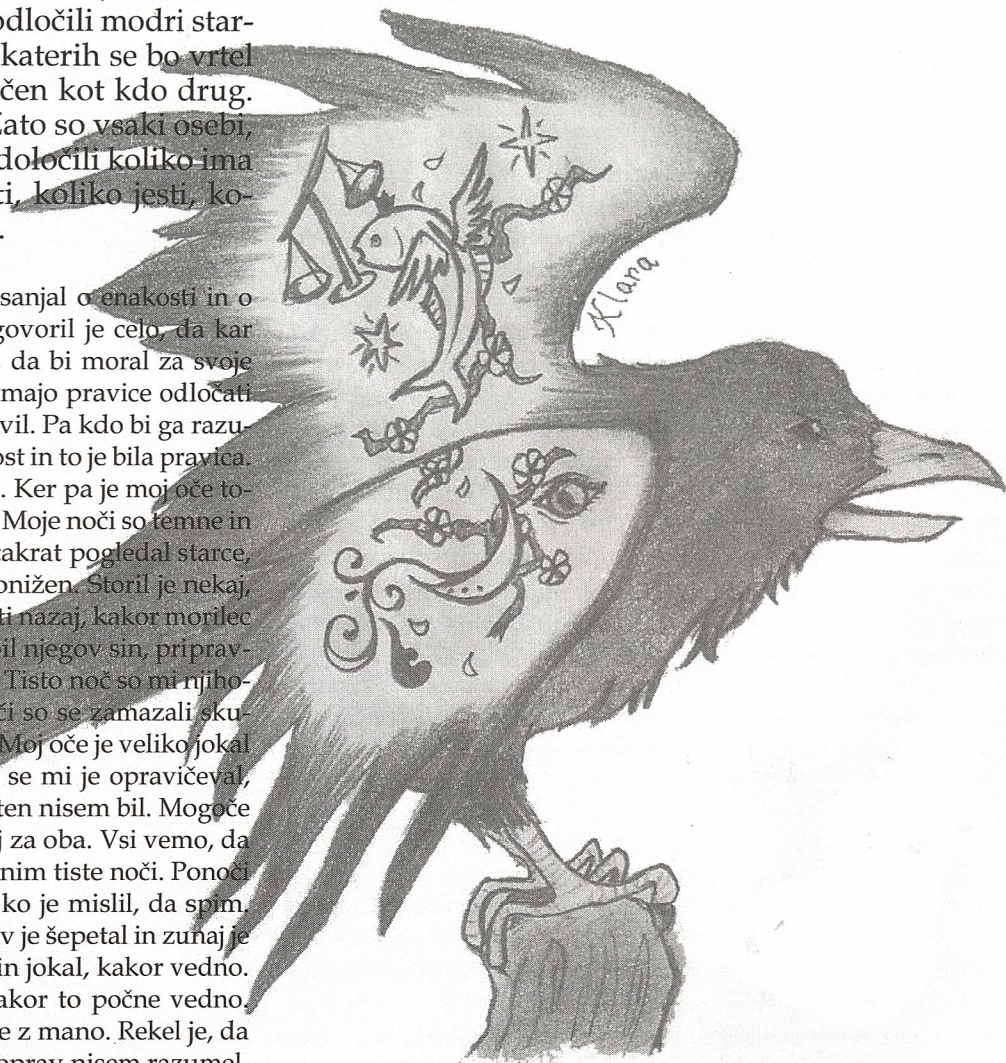

Krokarji

Na tem svetu ima vse svojo vrednost, zato ima vse tudi svojo ceno. Tako so se odločili modri starci, ko so postavljali pravila, po katerih se bo vrtil svet. Nihče ne sme biti bolj srečen kot kdo drug. Ravnotežje se mora ohranjati. Zato so vsaki osebi, naj bo kralj, kmet ali razbojnik, določili koliko ima pravico biti srečen, koliko spati, koliko jesti, koliko videti in celo koliko sanjati.

Moj oče je bil velik sanjač. Vedno je sanjal o enakosti in o pravici. Čuden je bil, mogoče, kajti govoril je celo, da kar starci govorijo, ni pravično. Pravil je, da bi moral za svoje zločine vsak trpeti sam in da starci nimajo pravice odločati za ves svet. Da ni enakopravno, je pravil. Pa kdo bi ga razumel? Kar so starci rekli, to je bila enakost in to je bila pravica. Pošteno je bilo. Vsi ljudje so bili enaki. Ker pa je moj oče toliko sanjal, jaz ne sanjam čisto ničesar. Moje noči so temne in prazne, kakor moji dnevi. Moj oče je takrat pogledal starce, njegov pogled je bil zaničljiv in nič ponižen. Storil je nekaj, česar ne bi smel. Tega on ni mogel vzeti nazaj, kakor morilec ne more vzeti nazaj uboja. Tam pa je bil njegov sin, pripravljen da sprejme plačilo namesto njega. Tisto noč so mi njihovi krokarji izključevali oči. Dnevi in noči so se zamazali skupaj, enaki so, oboji so temni in prazni. Moj oče je veliko jokal zaradi tega in veliko je prosil. Veliko se mi je opravičeval, pa saj nisem bil jezen nanj. Tudi žalosten nisem bil. Mogoče pa je tako prav, moj oče je jokal dovolj za oba. Vsi vemo, da se svet tako vrti. Še vedno pa se spomnim tiste noči. Ponoči je prišel k meni in me držal za roko, ko je mislil, da spim. Njegov glas je bil jasen in nežen, čeprav je šepetal in zunaj je glasno bučal veter. Opravičil se mi je in jokal, kakor vedno. In potem je obljubljal in obljubljal, kakor to počne vedno. Ampak takrat so njegove besede ostale z mano. Rekel je, da bo zgradil svet, kjer bomo vsi enaki, čeprav nisem razumel, kaj misli s tem. Nikdar nisem razumel. Kaj nismo že vsi enaki? Vseeno pa sem pomislil, da če mojemu očetu uspe, nimam nič proti temu, da plačam namesto njega.

Ana Novaković

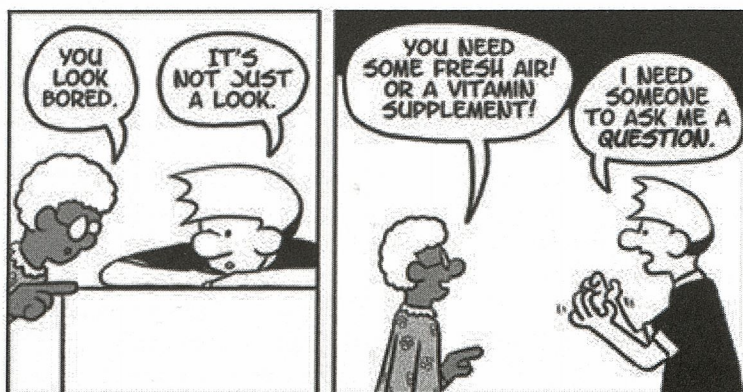
Povabilo k risanju stripov

Študente oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, vabim, da za Knjižničarske novice (<http://www.nuk.uni-lj.si/knjiznicarskenovice/>) prispevate eno A4 stran dolg strip na temo "Stereotipi o knjižnicah".

V stripu lahko prikazete stereotipe, ki zadevajo knjižnične delavce, ali tiste stereotipe, ki se dotikajo knjižničnih storitev, našega gradiva oziroma opreme.

V vsaki številki bomo

objavili en strip ter na kratko predstavili njegovo/njegovega avtorico/avtorja. Knjižničarji in bralci publikacije bodo na koncu objavljanja serije stripov izbrali najbolj izviren, zabaven, provokativen in aktualen strip, čigar avtorja bomo nagradili.

Stripe pošljite v elektronski obliki (lahko jih narišete na papir in nato digitalizirate) na naslov icb@nuk.uni-lj.si do 31. avgusta 2012. Vesela bom vseh vaših domislic!

Damjana Vovk

Življenje in smrt

Ta priča se je prigodila že dolgo časa nazaj, dolgo preden sem postal knjižničar v občinski biblioteki, kjer sem zaposlen še sedaj. Ni to kaj prida poklic, lačen pa vendarle ne hodim spat. Delo ni težaško, zavoljo strašnega išiasa pa kaj drugega tudi ne bi mogel početi. Od časov, ko sem bil sam podiral drevje in si sam napravljajl drva je preteklo že mnogo let, od časov, ko sem se bil sprehajal vedrega obraza naokrog pa prav tako .

Na začetku naj vam povem, da sem imel kot mlad fant srečno življenje in nikoli si ne bi bil mislil, da se bo tistega deževnega jesenskega večera tako kruto obrnilo. Bil sem mlad fant, močnih rok in bistre glave, v vsakršni družbi sem se dobro znašel in pogovarjati sem se zmožel tako z gospódo, kot z ostarelo branjevko. Dekle sem lahko dobil, katero sem hotel, a hotel sem le njo. Njo, katere lasje so padali po hrbtu kot slap v jutranji megli. Njo, katere besede so zvene kot pesmi, ki so mi jih za časa, ko so bili še živi, prepevali mati; besede, ki so zvene kot najimenitnejše pesmi z avstrijških dvorov. Njo, Smoletovo Marjetko. Večkrat sem jo čakal, ko se je bila odpravila iz salona domov, se skrila za lipo v našem kraju in jo opazoval. Tako igriva, pa vendar tako nedostopna mi je bila. Vedno mi je pomahala in se mi zapeljivo nasmehnila, ko pa sem se ji približal, se je naredila, kot da je mahala nekemu drugemu. Bila je to hčer trgovca Smoleta in nikdar ji ni bilo treba poprijeti za kakšno delo. Tako tudi ni znala ceniti ničesar, kar sem napravil za njenega očeta, ki me je večkrat zadolžil za drva, kritje strehe in podobna opravila, s katerimi si fini ljudje ne mažejo rok. Zategadelj so jo zanimali le fini gospodje, ki so jo s kočijo vozili okrog in ji dragega vina v gostilni točili, ji vselej za mizo z mesom postregli in ji le izbrane besede govorili. Do tega, da bi jo kdo s preprostim vozom peljal, ji ni bilo, le imenitno okrancane kočije so ji bile po godu. Fant, kakršen sem bil, prihajal sem namreč iz revne, a pridne družine, je nisem količkaj resno zanimal. Vendar pa tega nisem in nisem hotel sprevideti in sem še kar nasedal nje lažnemu spogledovanju.

Preteklo je že nekaj let njenega lažnega spogledovanja, ko sem se bil zavedel, da privoščim smrt vsakomur, s katerim sem jo videl, pa najsi je šlo za preprostega krojača, ki ji je obleke krojil ali za neumornega starega bogatega pohotneža, ki ji je venomer pod kiklo silil. Čez čas sem se domislil, da bi se mi ne imela zavoljo česa več izmikati, če bi bil edini moški naokrog. Svojo nakano sem se namenil uresničiti, a neprilika je hotela, da do takrat nisem še nikomur življenja vzel in zato tudi nisem vedel, kako to storiti. Nekega večera, bilo je spomladi, sem se odločil navežbati ubijanja, zategadelj sem se bil odpravil v bližnjo kasarno in se javil za soldata.

Biti soldat se mi sicer ni kaj dosti dopadlo, a kaj ko je bil sicer v zadrugi smodnik tako drag. Na kraj pameti mi namreč ni padlo, da bi življenja jemal z zabadanjem vil v vampe ali zabijanjem sekire v glave. Takrat se tudi nisem spomnil, da bi snubca zadavil ali mu zavil vrat, mu glavo tiščal pod vodo ali kaj podobnega. O ubijanju do tedaj nisem kaj dosti razmišljal in v tem fohu sem bil še precej zelen.

Precej, ko sem dobil puško v roke, sem se javil v pešadijsko enoto, kamor ni bilo težko priti, vsi so namreč vedeli, da bi

v primeru vojne pešadija zavzela prve bojne linije in bila najprej pobita. V pešadiji sem se kaj hitro naučil s puško rokovati in nedolgo zatem sem bil najmenitnejši streljač v enoti. Tako sem prišel na dober glas tudi pri feldcajgmojstru Francu Turnbihlerju, ki me je postavil v svojoosebno stražo. Nekoliko mi je laskalo, tega ne bom tajil, a navzlic temu nisem opustil svoje nakane - iztrebiti moški živelj, ki je smetil pogled na Smoletovo. Ves čas sem si namreč v glavi sestavljal sezname ničetov, katerih duše bo potrebno od teles ločiti. Tepčke in revne bi za konec pustil, če bi, ko ne bi bilo več drugih, Smoletova izbrala katerega izmed njih. Sodrigo sem se bil namenil iztrebljevati na vrhu, pri glavi, tam kjer najbolj smrdi, pri premožnih in uglednih. Tistega deževnega jesenskega večera me je feldcajgmojster poslal na obhod, da se zasigura, ali se vsi reda drže.

Prvega uboja nisem načrtoval za ta večer, vendar se je malodane samo zgodilo. Srečal sem župana Moharja, ki se je trohlenih kolen opotekal iz gostilne proti rotovžu. Večkrat sem ga bil videl, kako je bil v gostilni ves sladek do Smoletove, ona pa tudi ni skoparila z dotiki in sladkimi besedami. Želela si ga je zaradi njegovega novca. Kaj bi taka mladenka sicer videla v takem zavaljenem prašiču? Poklical sem ga za mejo njegove hiše in tarnajoč »Kaj mi ima ta nič čas krasti?!« se je postavil predme. Izgovoril sem se, da se za tako imenitnega gospoda, pa še župana povrh vsega, ne spodobi tako nadelan okrog hamlati. Biti bi moral za zgled. Vse kar je prav! Nekaj se je repenčil, da bo pritožbo čez mene feldcajgmojstru prijavil in da naj se pazim. Takrat mi je bilo te pokveke že dovolj. Usmeril sem nabito puško in mu spustil kroglo med oči. Ni preteklo veliko časa, ko se je iz sosednjih hiš vsul malodane ves živelj kraja, tako da sem še nekajkrat sprožil v smeri gmajne in vpil: »Tja, v gmajno je zbežal nepridiprav!« Kraj mene je bil precej žandar Petkovšek in izpričal sem mu izmišljeno zgodbo, kako sem videl morilca sprožiti in jo popihati v gmajno, da pa je bil že predaleč, da bi ga zadel. Feldcajgmojster mi je namenil prost večer zavoljo vsega, kar sem doživel, ostali pa so morali prečesavati gmajno po dolgem in počez. Dobro se je končalo, bil sem miren, saj sem se bil izvlekel.

Kar nekaj mesecev je preteklo, predno se je poglel prah okrog županovega umora in v tem času je moja nakana mirovala. Imel sem zadosti časa, da sem se dobro pripravil na naslednji umor. Mesarjev sin, Ambrož Perko, je bil ta nič, ki sem ga dosti videval z Marjetko. Čas kolin se je pokazal kot dobra prilika za ločitev njega duše od življa. S starim Perkom stas bila tedaj hodila od hiše do hiše, kjer so pač imeli svinje in jih za dober novce klala ter iz njih klobase, salame, tlačenke in krvavice napravljala. Usoda klavskega poklica je zahtevala, da sta zaokrožila tudi pri mojih sosedih in takrat sem se bil ponudil za pomoč. Stal sem za Ambrožem, držoč sekiro v rokah, da bi vskočil, če bi se primerilo, da bi tastari Perko zasekal. Jaz sem, seve, že vedel, da bo zasekal, zakaj z manjšim kolom sem se ga namenil rahlo iz ravnotežja vreči. Kol je bil kak poldrugi meter dolg, skoraj za žensko roko debel in na eni strani našpičen, vendar to ne igra prav velike vloge. Ko je zamahnil, sem rahlo sunil pod njega noge, da je za trenutek ravnotežje izgubil in malo pod svinjskim vratom zasekal. Svinja se je na vse pretege poskušala osvoboditi primeža fantov, gotovo je zaslutila bližajočo se smrt. Bližajoče se smrti pa se

ni zavedal Ambrož. Ko je svinja začela skakati, sem z vso močjo zamahnil proti svinji, na poti sekire pa je tedaj držoč svinjo že klečal Ambrož. Za razliko od starega Perka sem jaz svoj zamah bolje umeril in navzlic temu, da v takih trenutkih ni dobro izgubljati glave, je Ambrož ostal brez nje. Vsi smo obnemeli, jaz pa sem se, da bi pustil vtis, kot da je šlo za nesrečo, še prijel Ambroževo glavo in jo tiščal nazaj na vrat, kolikor ga je še ostalo na življu, vpijoč: »Neeeee, Ambrož! Oživi, prosim oživi, zdrava marija, milosti polna in trije kralji, dajte mu, da oživi. Oh, Ambrož!«. Ženske in otroci so planili v jok, tudi moškim so se orosile oči, celo jaz sem potočil solzo ali dve, Ambrož je bil namreč dober fant. Kot otroka sva se večkrat skupaj igrala in tudi pri pobiranju krompirja nam je večkrat pomagal. Škoda ga je bilo, Ambroža.

Stari Perko navzlic izgubi sina ni zahteval obtožbe na moj račun, zakaj menil je, da je šlo res za nesrečo. Svinjo pa smo kasneje tudi pokončali in veliko mesenih dobrot iz nje naredili. Pogreb je bil čez tri dni in takrat se je zbrala cela vas, tudi Marjetka je prišla. Neutrudno je ihtela in do nje sem bil, da bi jo potolažil, stopil tudi sam. Ni se kaj dosti zmenila za pihanje na dušo in zavedel sem se, da je tistih, ki so v njenem srcu pred menoj še kar nekaj.

Na naslednjo žrtev nisem bil primoran čakati tako dolgo. Nekega lepega zgodnje poletnega dne sem šel na obhod okoli našega kraja, ko sem šeuši iz gmajne proti kasarni, pri potoku zagledal kovačevega sina Vencelja, kako je ribe lovil. »Ohoj, Vencelj!«, sem zaklical, »ali kaj prijemljejo?« Odvrnil je, da bolj slabo, da vabe nima prave. Malo sem postal pri njem, da sva rekla besedo ali dve, potem pa sem ga vprašal, če zna plavati. Ker plavati ni znal, sem se mu navzlic temu, da tudi sam nisem znal, ponudil, da ga naučim. »Skoči v vodo, potem pa te bom že jaz usmerjal. Nič se ne boj, povsem preprosto je!« Vencelj me je prosil, da mu pridržim palico in tako sem bil tudi storil. Skočil je v vodo in začel kričati, da ga je slišala vsa vas. »Mahaj Vencelj, mahaj z rokami!« sem mu vpil in mahal je. Ni preteklo veliko časa, ko so proti potoku že tekli nekateri krajan, medtem pa jo je Vencelj že odmahal v smrt. Précej so me napadli, češ zakaj nisem skočil za njim, pa sem jim bil odvrnil, da tudi sam ne znam plavati in da ne vem, zakaj je Vencelj skočil v vodo. Nekateri krajan so me že postrani gledali, venomer se je namreč zgodila kakšna nesreča ravno, ko sem bil jaz v bližini. To sem opazil in kar naglas potarnal, kakšne smole sem, da sem vedno zraven, ko gre vse narobe. Sicer pa sem dolžan še pojasniti, za kakšen greh je moral Vencelj umreti. Ta falot je bil v zadnjem času prekleto zavzet pri Marjetki, pel ji je podoknice in ji cvetja nosil. Nekajkrat sem to mirno gledal, kaj dolgo pa tega nisem mogel prenašati. Maše zadušnice sem se udeležil, sprejel pa sem tudi odločitev, da nadalje ne smem več tako očitno pospravljati. Odslej se morajo nesreče dogajati, ko me ni zraven ali pa vsaj, da me nihče ne vidi.

Sosedu Francetu, taistemu, pri katerem smo takrat klali, sem bil v kašo nasul podganjega strupa in v strahotnih mukah je izdihnil še tisto noč. Takrat sem bil na straži, strupa pa sem mu v kašo nasul, še predno se je prebudil, iz svojega dvorišča sem namreč lahko neopazeno vstopil v njihovo izbo, njihova kuzla pa tudi ni lajala, saj me je dobro poznala. France je sicer z apnom belil hiše in pred kratkim je belil pri Smoletovih, kjer mu je Marjetka natakala vina ter mu malico nosila. Njuno smejanje pa je bilo slišno tudi pod oknom, kjer sem bil preverjal, da se kaj neprimernega ne odvija znotraj.

Ta smrt ni izgledala kot umor, vsi so bili namreč prepričani, da je bil France hudo bolan. Da se njegova neznana bolezen ne bi razširila še na druge, so ga pokopali že naslednji dan, jaz pa sem bil na pogrebu zadolžen, da truplo posipam z apnom.

Ko že nekaj časa nisem nikogar ubil pa se je primerilo nekaj nezaslišanega. V našem kraju je nekdo ubil žandarja Petkovška. Prišežem, tokrat nisem bil jaz, takrat sem bil namreč pil v gostilni s še nekaterimi fanti, potem ko smo krompir na njivi pobrali. V gostilno je prisopihal Matevž Globokar, starejši možak, ki je pod vozom izgubil nogo, tako, da je, opirajoč se na palico le zakričal: »Petkovška so ubili, za trgovino leži!« Vsi smo stekli tja, da bi videli, kaj se je primerilo. Tam je res zaboden v trebuh ležal Petkovšek. Prestrašil sem se bil, kajti zavedel sem se, da imamo v našem mirnem kraju morilca. Kaj bi dal, da bi mi bilo dano vedeti, kdo je ta človeški gnoj. Sodrgo bi pokončal, pa če bi moral za to pobiti še polovico nedolžnih. Ker sem bil v soldatih, sem bil delno zadolžen tudi za iskanje morilca. Iskali smo ga že kar nekaj časa, ko sem dobil priložnost, da pokončam krajevnega krojača, ki je Marjetki vedno fine obleke šival, oko pa mu je seglo tudi dlje, kot bi smelo. Ni bil to moj najlepši umor, pa tudi najbolje domišljen ne. Ko sem ga obiskal, da bi mu poplačal, ker mi je bil sešil nove soldatske hlače, sem ga porinil iz zgornjega nadstropja njegove hiše, da se je bil prekopicnil čez ograjo in omahnil v pritličje. Revež je padel ravno na glavo in si pri priči zlomil vrat. Ker se je nevarni morilec še vedno svobodno potikal naokrog, se mi ni bilo treba kaj dosti bati, da bi me zašili. Vse kar sem bil primoran storiti je bilo, da njegovo hišo, seve v novih hlačah, zapustim skozi zadnja vrata.

Izkazalo se je, da je bila krojačeva smrt za starega Smoleta vendarle preveč. Umirali so vendarle le nekoliko premožnejši ali vplivnejši in tudi sam se je zbal za svoje življenje. Navkljub mojemu prepričevanju, da se nima česa bati, se je odločil v drugo mesto odseliti, Marjetko pa je kanil s seboj vzeti. Nikomur ni povedal, kam sta se namenila odseliti, v vsakem izmed krajanov je namreč videl morebitnega ubijalca in nikogar več ni bilo, kateremu bi mogel zaupati. Tako sta tistega žalostnega pomladnega dne odrinila, ko smo vsi še spali. Nihče ni vede l, kam sta šla. Osedlal sem bil konja in jezdil do vseh vasi daleč naokrog ter spraševal, če ju je nemara kdo videl, a nikjer ni bilo ne duha ne sluha o njiju. V srce se mi je bil naselil obup, kakršnega si ni moč niti predstavljati človeku, kateri ni storil vsega za ljubezen svojega življenja. Vse večkrat sem se zbujal ponoči in ne mogel zaspati nazaj, tlačile so me more, dobil sem čir, postal sem povsem raztresen. Zavoljo stanja, v katerem sem bil, je tudi preciznost mojega streljanja v soldatih postala vredna manj kot počen groš. Feldcajgmojster Turnbihler me je zatogadelj razrešil dolžnosti njegovega telesnega stražarja, vzal mi je orožje in me postavil za pomočnika v soldatsko kuhinjo. Tako sem, dokler sem mogel, lupil krompir in opravljal vseh vrst neprijetna opravila.

Nekaj let sem tako delal v soldatski kuhinji, povsem vdan v usodo, brez cilja v življenju in brez nasmeha na licu. Koliko časa je bilo že preteklo, odkar sem se bil nazadnje smejal? Koliko časa je preteklo, odkar sem nazadnje čutil upanje? Krajevne proslave in rajanja ob raznih praznikih sem spremljal le še skozi okno moje male izbe, vse manj sem hodil med ljudi. Jedel sem slabo, kar je pač zraslo na vrtu, ki ga tako kot svoje njive, že leta nisem obdeloval. Ni mi bilo mar za jedačo in ni mi bilo mar za pijačo. Žal mi je

postalo celo ničvredne hrane, ki sem jo jedel, s tem sem jo bil namreč odžiral nekemu drugemu. Vse, kar sem si želel, je bilo umreti in končati to življenjsko zgodbo, ki je postala tako neberljiva, da je še jetniki, kateri niso slišali človeškega glasu že desetletja, ne bi hoteli brati ali poslušati. Ko bi le bila čustva iz mesa in krvi, tako bi vsaj lahko vzel meč in jih pokončal. Pa saj so čustva v meni že davno umrla ... V meni ni bilo ničesar živega več, telo je živelo le še zato, ker se srcu ni zdelo vredno prenehati biti. Duša je ostala ujeta v tistem žalostnem pomladnem jutru mnoga leta nazaj.

Meseci in leta so minevala še naprej in čez čas nisem bil dober več niti za delo v soldatski kuhinji, lotil se me je namreč strašanski išias in nisem mogel več niti stati. Primoran sem bil vrniti uniformo in revolver, vse, kar mi je še ostalo od dni, ko sem bil elitni soldat v feldcajmojstrovih osebni straži. Takrat sem si bil delo poiskal v občinski biblioteki. Kot sem dejal, delo ni bilo kaj prida, lačen pa vendarle nisem hodil spat. Leta so minevala in nisem in nisem se mo-

gel nehati smiliti samemu sebi. Vse kaže, da pravda doleti le naključne popotnike na poti življenja, tistih, ki se trudijo na vse kriplje, pa ne. Kaj sem bil storil, da me je življenje tako kruto kaznovalo, da me je tako prikrajšalo vsega lepega? Ko le pomislim, kaj vse sem napravil, da bi dobil Marjetko, sonce svojih sanj ... Koliko ljudi je moralo umreti za najino ljubezen, koliko nedolžnih življenj je moralo umreti zaman, iti v nič ... Preveč. In ob vseh teh izgubljenih življenjih lahko narišem križec tudi pred svojega. Če nemara kdaj ugotovijo, da sem bil jaz moril po našem kraju, bi bila največja kazen, da me pri življenju puste. Pa saj življenja niti več nimam. Vse, kar je ostalo, je mehansko pretakanje krvi v mrtvem telesu in gibi udov živega mrliča, ki kakor so bili naučeni delajo, kar pač kdo od njih zahteva. Čakam samo še smrt, upajoč, da me vsaj ta ne pozabi k sebi vzeti. To edino upanje, ki mi je še preostalo v svojem brezupu.

Nejc Vidmar

Sanjajo tisti, ki preveč spijo: Nejc Gazvoda

Sanjajo tisti, ki preveč spijo je roman, ki sem ga z užitkom prebrala dvakrat. Prvič z namenom spodbujanja debate na bralnem klubu in drugič, ko sem želela osvežiti spomin za tole pisanje.

Preden razkrijem zgodbo romana, bi bralcem teh vrstic predstavila avtorja. Če ste v zadnjem času spremljali slovensko filmsko sceno, ste zagotovo zasledili film Izlet. Iz filmske režije diplomirani Nejc Gazvoda, ki je svoj prvi celovečerec spravil na platna letos v januarju, svoj talent izkazuje tudi preko besedil. Kot scenarist in pisatelj. Njegov literarni prvenec Vevericam nič ne uide je bil nagrajen z zlato ptico in Dnevnikovo fabulo za najboljšo zbirko kratke proze.

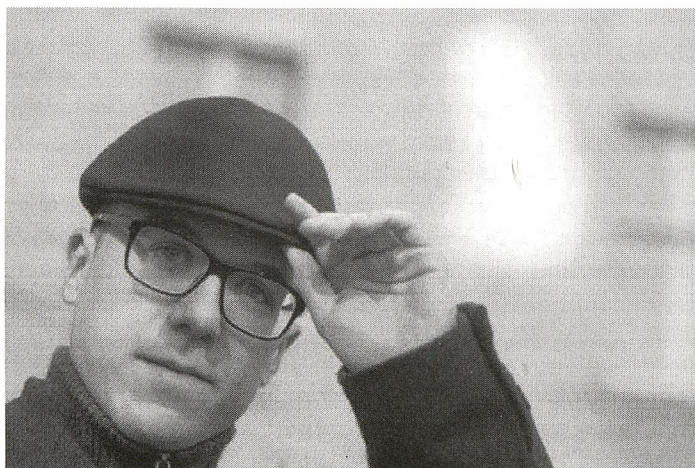
Na kratko o Sanjajo tisti, ki preveč spijo ... preprost začetek in konec, odprta za interpretacijo.

Zgodba v ospredje postavlja brezimnega posameznika z nadnaravnimi sposobnostmi, ki ga zaradi uporabe le-teh zaprejo v ustanovo med sebi podobne. Ti posebneži so zaprti zaradi telepatskih, telekinetičnih sposobnosti in lebdenja,

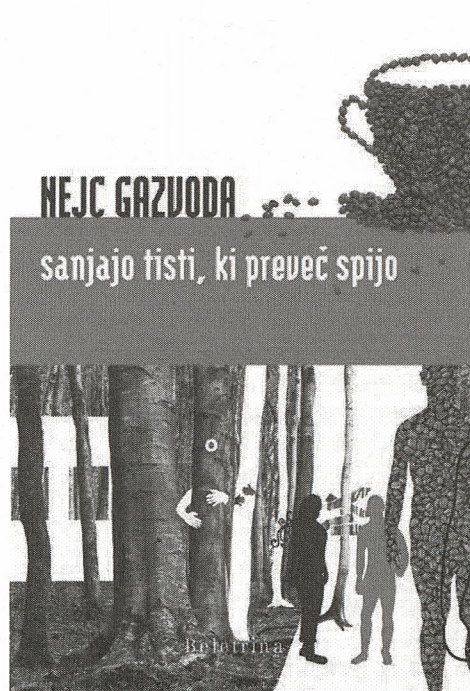
skratka vsega, kar v svetu povprečnežev sproža neprijetna vprašanja. Protagonisti, ki so zaradi svoje mračne preteklosti že kar antagonisti, so v ustanovi že nekaj časa. So pasivni, s čimer se novi prišlek ne more sprijazniti, kar sproža serijo dogodkov. Znanstveno fantastični roman, ki spominja na Keseyev Let nad kukavičjim gnezdom ... nefilozofi ne berite naprej ... s konceptom platonovskega izгона umetnosti (mogoče kulture) iz države, jungovskih arhetipov in kolektivnega spomina. Branje o umu, svobodi in sanjah. O umu, ki sanja o svobodi. O svobodi sanjajočega uma.

Preberite knjigo, veliko ponuja. Če jo preberete najmanj dvakrat, zna ponuditi še več.

Polona Vozel

Nejc Gazvoda (foto Delo)

Ali veš . . .

... da v VB 4 milijone otrok starih od 11 do 16 let nima niti ene knjige (20% jih knjige ni nikoli prejelo v dar, 12% pa jih še ni bilo v knjigarni)?

... da je v slovenske knjižnice včlanjenih več kot pol milijona ljudi, ki knjižnice obiščejo skoraj deset milijonkrat letno?

... da knjigarni "The Travel Bookshop", kjer sta se v filmu Notting Hill spoznala Julia Roberts in Hugh Grant, grozi zaprtje?

... da je na Forbsovi lestvici najbolje plačanih pisateljev na prvem mestu spet James Patterson, sledijo mu Danielle Steel, Stephen King in Janet Evanovich?

... da je v produkciji tretji film o Bridget Jones, čeprav avtorica tretjo knjigo še le piše, zato knjiga in film najverjetneje ne bosta imela iste zgodbe?

... da je skupina akademikov analizirala 34 knjig o Asterixu in v njih naštel kar 704 povzročenih poškodb glave?

... da bodo po življenjski zgodbi J. K. Rowling posneli TV film?

... da ena najmanjših knjig meri 2,4 x 2,9 mm, vezana je v usnje in vsebuje angleško abecedo? Ustvaril jo je ugleden

nemški tipograf Joshua Reichert, tiskana je bila po standardnem postopku, izdala jo je založba Die Gestalten. Natisnili so 300 izvodov, vsak pa je stal 70 funtov, kar je približno 83 evrov.

... da je največji atlas sveta star 350 let? To je Klenckov Atlas, ki ga hranijo v britanski knjižnici, njegove mere so 175 x 190 cm in da ga dvignejo, je potrebnih 6 ljudi.

...da je Slovenija ena od držav, v katerih izdajo največ knjig na osebo, več kot npr. v ZDA?

... da imamo v Sloveniji 12 literarnih nagrad (Prešernova nagrada in nagrada Prešernovega sklada, Vilenica, nagrada za prvenec, kresnik, Rožančeva nagrada, Grumova, Jenkova, Levstikova, Veronikina nagrada, desetnica, večernica, fabula)?

... da je najdražja knjiga prodana na dražbi Leonardo da Vincijeva zbirka zapiskov Codex Leicester, ki jo je za 31,8 milijonov dolarjev kupil Bill Gates?

... da Harlequin, najbolj znana založba, ki izdaja najpopularnejšo zvrst med ženskami (romance), proda 4 knjige na sekundo?

Zanimivosti

- Nekaj nenavadnih naslovov knjig: Kako se izogniti ogromnim ladjam (How to Avoid Huge Ships); Obvarujte svojega konja pred bombami (Bombproof Your Horse); Če želite narediti križ čez svoje razmerje, najprej prekrižajte noge (If You Want Closure In Your Relationship, Start With Your Legs); Tehnike za nadzorovanje zarjavelosti (Techniques for Corrosion Monitoring); Kako se ljubiti, medtem ko se zavedaš; Imajo kače noge?, Kako skuhati može ...

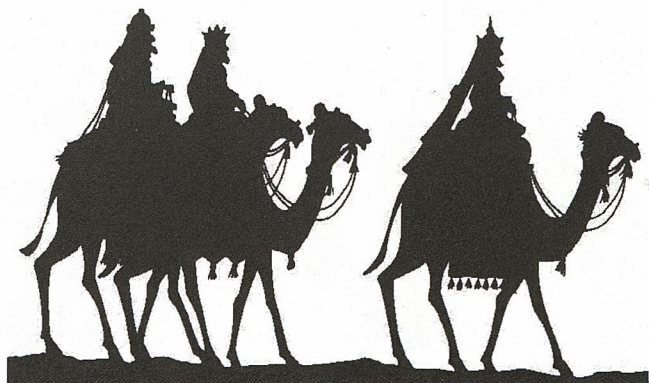
- Perzijski vladar iz 10. stoletja je imel zbirko 117 000 knjig (v zvitkih), ki jih je vedno nosil s sabo. Njegove kamele so bile tako stremirane, da so hodile v abecednem zaporedju.

- V Abu Dabiju je potekala arabska različica tekmovanja Ameriškega idola, le da tu iščejo najboljšega pesnika. Pesnik milijonov je letos potekal že četrto sezono.

- Najbrž najbolj nezanimiva knjiga govori o številu pi

- Danes klasiki, v njihovem sodobnem času popljuvani: Sen kresne noči (Shakespeare), Gulliverjeva potovanja (J. Swift), Gospa Bovary (G. Flaubert), Ana Karenina (L. Tolstoj), Veliki Gatsby (F. S. Fitzgerald), Kavelj 22 (J. Heller)

Pripravili Veronika Mikulin in Mateja Kralj

Kravica in bik

Kravica se na travniku je pasla,
v veliko kravo, da bi zrasla.
Mleko slastno takrat bo dala,
na koncu pa meso postala.

Naivna in neumna nič ne sluti,
pase vedno se ob isti poti.
Dneve opazuje bik jo stari,
poželenje veliko, da z njo se pari.
Ograda tu je prevelika,
ne more pokazati, kaj njegova je odlika.
Ta pregrada, če ne pade,
ostalejo v glavi le naslade.
Ona pase se veselo,
ne sluti, lahko bi zagrmelo.
Druži se z nerodnim mladim bikcem,
z zelenim štorastim ljubimcem.

Stari bik pa jezno piha,
a do nje ne more.
Nos se mu pošteno viha,
drugega pač več ne zmore.

Natalija Potočnik

Oblaki

Sama sova, sama s tišino.
Poglej to nebeško si modrino.
Zazri se v njeno prostrano površino.
In zagledal boš množino.

Kako veličastno plovejo po zraku.
Vedno so tam, tudi v mraku.

Poglej v nebo.
Razjasni naj se ti oko.
Odpirajo se ti nebesa.
Ne zavrzi vsa ta čudesa.

Glej jih z mano dan za dnem.
Nočejo, da so ti boem.

Ne boj se in sanjaj zdaj milo.
Odletiva skupaj visoko v višino
in sprašujva se,
kaj z drugimi se je zgodilo:

Zakaj so ljudje le še kot povešene srake
in zakaj nihče več ne gleda v oblake?

Neža Trošt

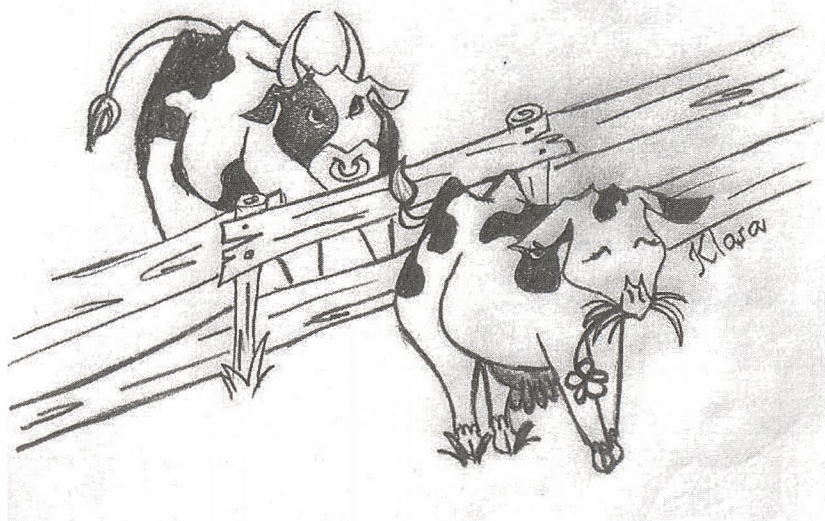
Tiktakanje življenja

Kje so odgovori na vprašanja,
za vsakogar, ki si ga zastavlja?
Kdo je ta, ki odgovarja?
Kdo je ta, ki resnice ne odklanja?

Človek pozabil je na vsebino.
Naj že kdo razbije to lupino!
Kaj je bistvo in kaj pomen?

Poslušaj. - Ali slišiš?
Tiho tiktakanje življenja -
To je tvoj odgovor.

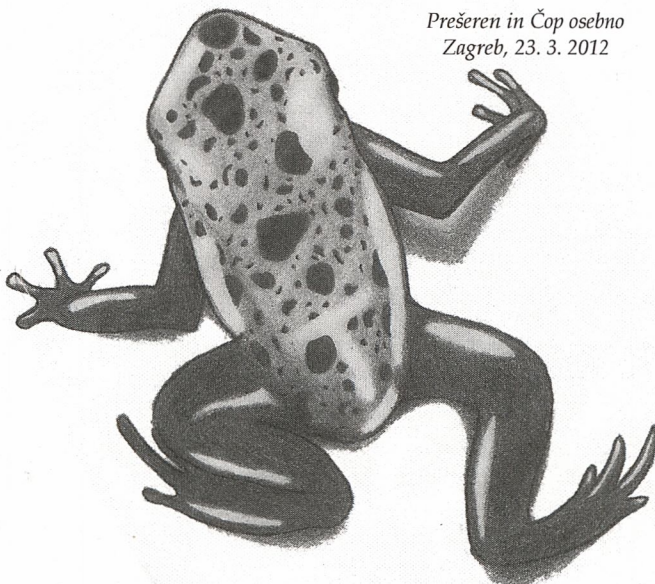
Neža Trošt

Sonet 85M/90+Ž

Ko pade noč, v sobi 12 se začuti nova moč.
Vsak zase smrči, a duhovno res povezani smo mi,
saj po zelju že močno smrdi.
Po zraku se širi vonj obrisanega laka,
zakaj pri sebi dobro ve vsaka.
Le ubogi Tim v tem vonju se duši,
kaj o nas si misli, že resno me skrbi.
Upam, da nos ga ne srbi,
sicer mogoče jezen bo postal
in iz sobe na »po marš« nagnal.
Medtem ko Anči Č. na svoji postelji sedi,
Cilka za prijateljičine nohte skrbi.
Nato Mija močno se razjezi,
saj Neža na frišno pobarvane nohte stopi ji.
Lara za svojimi Londončani nori
in »Sexy and I know it!« poje si.
Medtem Ana N. mirno spi,
a Tinka od vsega hudega zboli.
Rebeka ta čas skrbi za najin navdih,
saj v glavah pogosto pojavi se prepil.
Barbko(Čopa) smo v Blažko preimenovali
in takoj kolegi smo postali.
Nato Meta(Prešeren) kozarček odloži
in sklene, da spat se mu mudi.
A ko vsi naderejo ga, se hitro pokesa,
zato zaključiva svoj sonet
in nasmejiva 10 deklet
...
in enega fanta =)

Prešeren in Čop osebno
Zagreb, 23. 3. 2012

Vse ilustracije: Klara Povše

Happiness

*Happiness is when a child first smiles.
Happiness is when a girl is first kissed.
Happiness is all around us.
And all we need is to find it.*

*I'm happy when it's raining.
I laugh when I'm alone.
I cry when I'm hurt.
And I smile when I'm with you.*

*When you are sad I make you laugh.
When you are down I pull you up.
When you are hurt I make it right.
And then you laugh and I with you.*

*You are mine and I am yours.
We belong together at all times.
When I'm alone I think of you
And happiness comes again.*

Tjaša Jevnikar

Vrtinec časa

*Ujeta v vrtincu časa, čakam, da nekdo potrka na vrata moje duše.
Čakam, gledam predse, ljudje pa hitijo mimo mene kot obsedeni.
Zvečer končno dosežem belino papirja, kjer lahko ubesedim vso farso vsakdana.*

*Vedno v senci s tabo odkrivam sebe.
Čakam na trenutek, ko bom jaz samo jaz, brez tebe.
Ko bom čistih misli, šla skozi jasen vsakdan,
ki bo poln domišljije in brezskrbnosti.*

*Čas polzi mi iz rok,
tega se zavem šele, ko poskušam zaspati.
Tudi tokrat si predmetnost mojih misli ti.*

*Ostajam budna skozi noč,
Moriš me, motiš moj sen.
Vrtinec časa pa se odviija naprej in naprej in naprej.*

*Preden dobro zaprem oči,
že budilka zvoini.
Čas se torej še ni imel namena ustaviti.*

*Vsa preplašena si pomanem oči in sklenem,
da se bo treba podati v nov dan,
ki je lahko moj in poln sanj.*

Špela Sanabor

Naprej ali drugam

*Ne moreš nazaj
samo naprej ali drugam.*

*Nazaj se ozreš,
vidiš črepinje ali sram.*

*Hodiš naprej,
v kovčku ostanki časa,
v kateri tovariš sam.*

*Če greš drugam,
sprašuješ veter, cesto:
»kam, le kam...«*

*Nikoli ne moreš nazaj.
Samo naprej
ali drugam.*

Natalija Potočnik

Sun

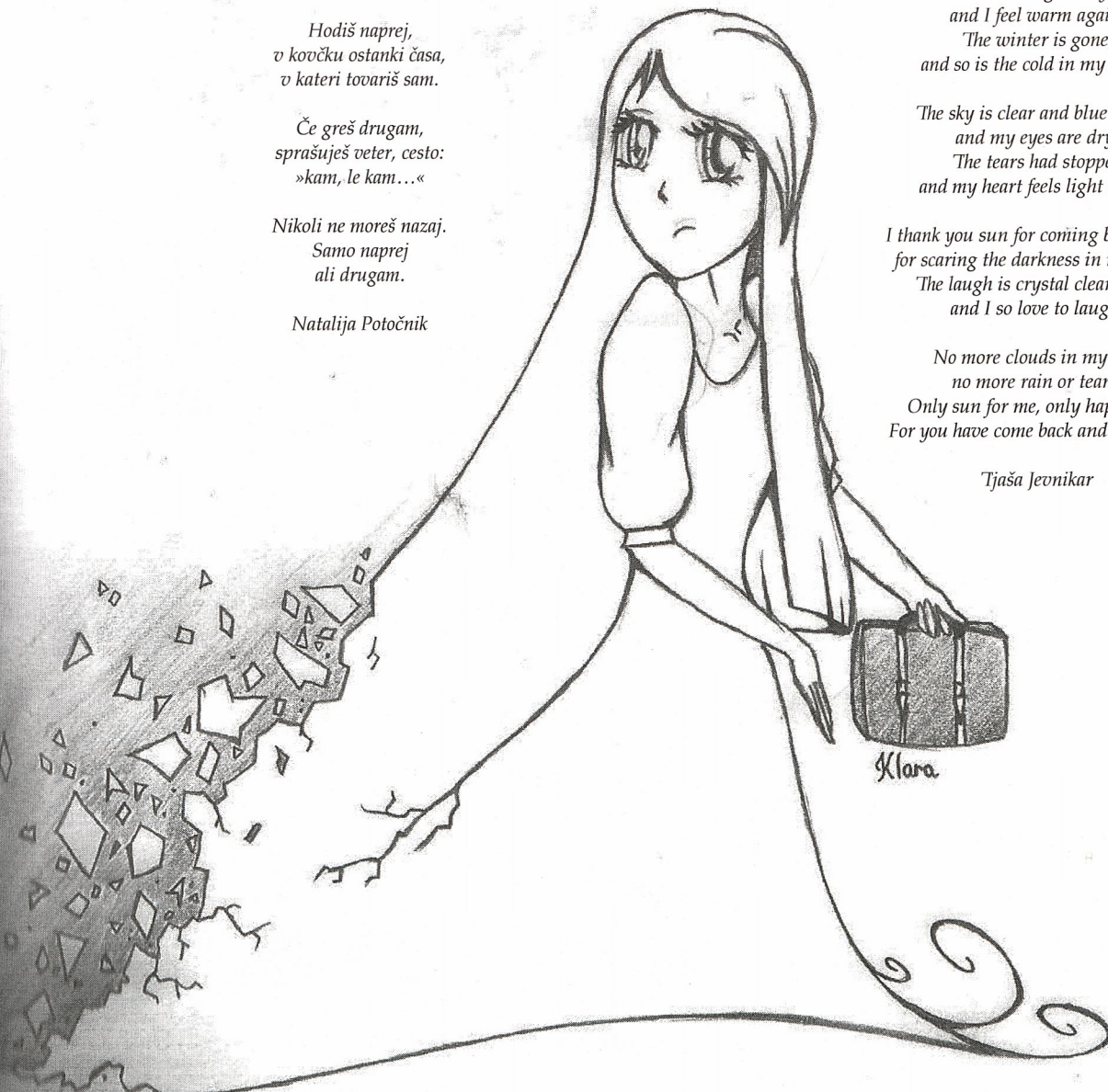
*The sun is shining on my cheeks,
and I feel warm again.
The winter is gone,
and so is the cold in my heart.*

*The sky is clear and blue again,
and my eyes are dry.
The tears had stopped
and my heart feels light again.*

*I thank you sun for coming back to me,
for scaring the darkness in my heart.
The laugh is crystal clear again
and I so love to laugh.*

*No more clouds in my life,
no more rain or tears.
Only sun for me, only happiness.
For you have come back and I am free!*

Tjaša Jevnikar

Jerome, saj veš, tisti Francoz,
 ki se je poročil z Valbone, Albanko s Kosova,
 je odšel na predstavitve dokumentarca o Borisu Pahorju,
 ta je menda že 90 let star pa še vedno mentally strong,
 Sasi je šla v studio delat glinene vaze,
 doma imam eno,
 okrasila jo je z indijskimi slončki,
 Animals from my homeland, je rekla,
 Rick se je po mejlu menil s svojimi literarnimi agentom
 o novi knjigi
 in jaz sem pazila otroke,
 Lume, Jeromova in Valbonina edinka,
 stara je skoraj dve leti, nič je nisem razumela,
 ko je brbljala v slovenščini,
 za mojo francoščino pa itak veš, kakšna je,
 Bhairavi je govorila malo indijsko in malo slovensko,
 na ves glas je navijala Mehurčke in pela Bila je huda mravoljica,
 Arjun mi je razlagal o dinosavrih:
 This is the big one. He eats only leaves, a ne,
 naenkrat so se vsi začeli dolgočasiti,
 ti rečem, ni bilo daleč do solz,
 in veš, kakšna postane Bhairavi,
 ko jo prime njen tantrum moment.
 Poskušala sem jih zaposliti z avtomobilčki,
 ladjicami, puzzlami, kartami, še na bakugan niso trzali,
 popizdila sem in naredila pištolo iz lego kock
 in, pomisli, to je vžgalo – skupaj smo začeli delati pištole in sablje,
 ki so razpadle že po prvem udarcu,
 kavboji in indijanci, vitezi in gusarji
 v otroški sobi v centru Izole,
 vpili smo en garde in padali dol od smeha,
 kaj naj rečem, vse za dobre medkulturne odnose,
 za večerjo je Sasi naredila kuskus in piščanca,
 bilo je okusno, ampak malo prepekoče zame,
 pred spanjem sem prebrala še nekaj strani Stephenie Meyer
 o tem, kako v Belli raste vampir.
 Jaz in moja duša vedno hodiva vštric.
 Ko ena zapoje, ji druga da takt.

Ivana Komel

Na ekskurzijo 2012

Ko se novo študijsko leto je začelo,
 smo bodoči bibliotekarji pridno šli na delo.
 Kot po navadi smo bolj malo spali,
 a veliko načrtovali:
 kam bomo v letu 2012 odpotovali.

Po dolgih debatah o krajih teh in teh,
 čez predavalnico zaslišal se je veseli smeh,
 ker pravo destinacijo smo izbrali in vse obvestili,
 da marca v Beograd in Zagreb bomo zavili.

Se uspešen prvi semester je končal,
 po izpitih smo oddahnili si na glas,
 so izpitne misli iz glave odletele
 in se za ekskurzijo ogrele.
 Prijavnino smo plačali in le še modrovali,
 o dnevu, ko bomo odpotovali.

So tedni hitro minili,
 ptički so pomlad že naznanili
 in 18. marca bila je nedelja,
 polna veselja,
 ko smo v Tivoliju se zbrali.
 Je šofer stopil na gas
 in začel se nepozabne ekskurzije je čas.

Ker lepi spomini na pestre dni še živijo,
 o ekskurziji ne bom izgubljal besed,
 podobno želimo vsi si spet,
 do takrat pa veliko dobrih ocen pa čim manj skrbi,
 da zopet potovali bomo vsi.

Martin Čeligo

Pred spomini mojega otroštva
 stojijo napisi **Pazi, mine.**
 Pred šestnajstimi leti mojih devet,
 veselih in žalostnih, izgubljenih
 v zbombardiranih in zapuščenih hišah,
 zaraslih s sovraštvom,
 uničenih skupaj s staro džamijo,
 pravoslavno in katoliško cerkvojo,
 iztrebljenih z novimi hišami,
 džamijami in cerkvami.
 Pred spomini mojega otroštva
 stojijo napisi **Pazi, mine.**
 Neznani obrazi polnijo ulice.
 Še vedno isti vrtci in šole –
 njihove fasade, posute s črnimi pegami,
 s sledmi šrapnelov.
 Otroški vrišč – kot da v njem še vedno
 odmevajo kriki mučenja.
 Pred spomini mojega otroštva
 stojijo napisi **Pazi, mine.**
 Ni več vrbe, hrasta in gugalnice
 pred našo hišo.
 Njene stene niso več bele in
 pokrite z rdečimi vrtnicami.
 Rumena je – kot cigaretni filter,
 ki ga odvržeš.
 Le dve uri obujanja spominov
 po šestnajstih letih.
 Premalo in preveč ...
 V kafani sem znova pojedla
 najboljše čevapčice na svetu
 in se smejala vsemu.
 Le nekaj metrov stran pa
 polja, reka in gozd in
 rdeče table z mrtovaškimi glavami –
Pazi, mine.

Ivana Komel

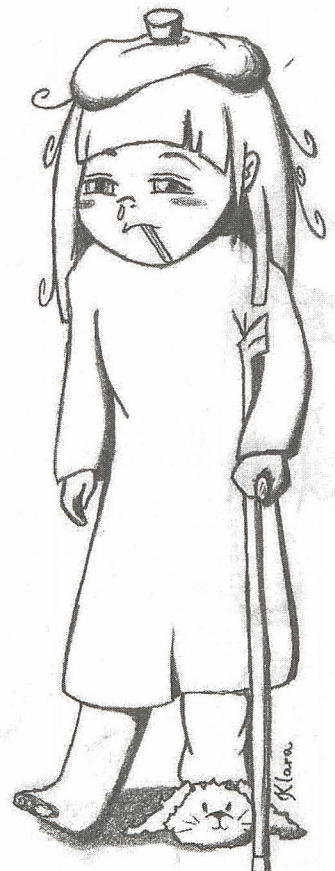
Zdravje

Zdravje je kot zaklad,
 to vidiš, ko ne veš, kam se dat.
 Polomljen si in bolan
 in težko pričakaš nov dan.
 Bergle gor, bergle dol,
 pazi, da ne padeš dol
 in kako se usedeš na stol.

Nekaj pa je,
 volja ostane,
 ki te premakne
 iz zaspane sobane.

Zdravje, zdravje,
 kupiti se ga ne da.
 Pridobiti se ga pa da,
 četudi moraš na konec sveta.

Natalija Potočnik

Kviz: Kaj veš o informacijski znanosti?

Na vsako vprašanje je ponujenih več odgovorov in trditev, a le ena je pravilna. Črko pred pravilnim odgovorom obkroži in dobi/a boš rešitev: _____

1. KAJ JE INFORMACIJA?

- i) Informacija je najvišja enota, sestavljena iz sporočil in podatkov, ki služijo za sprejemanje odločitev.
- a) Informacija je enota, ki je sestavljena iz večjega števila sporočil z določenim pomenom.
- b) Informacija je vrednost, ki jo uporabljamo.

2. KAJ JE NAREDIL SHANNON WEAVER?

- i) napravo za merjenje glasnosti
- n) model oziroma matematično teorijo komunikacij
- g) mobitel

3. KDAJ NASTOPI INFORMACIJSKA EKSPLOZIJA?

- b) Ko se zberejo vsi bibliotekarji na enem mestu.
- h) kot udarni val po potresu
- f) Ko ogromna količina informacij onemogoča, da bi vsak posameznik ob pravem času dobil pravo informacijo za rešitev svojega informacijskega problema.

4. ZIPFOV ZAKON ALI PRINCIP NAJMANJŠEGA ODPORA SE GLASI:

- s) Človek bo reševal svoje probleme tako, da bo delo naložil drugemu.
- o) Človek bo reševal svoje probleme tako, da bo minimaliziral celotno delo in to tako pri reševanju trenutnih kot tudi možnih bodočih problemov.
- l) Človek ne bo reševal svojih problemov.

5. KAKŠNA VEDA JE INFORMACIJSKA ZNANOST?

- r) interdisciplinarna veda
- i) untdisciplinarna veda
- e) interdisciplinarna veda

6. KDAJ JE HAROLD BORKO DEFINIRAL INFORMACIJSKO ZNANOST?

- n) 1986
- m) 1968
- o) 1896

7. KAJ JE RELEVANTNOST?

- t) Relevantnost je mera neučinkovitosti povezave med izvorom in ciljem v komunikaciji.
- e) nepomembnost
- a) Relevantnost je skrit ali ekspliciten kriterij, po katerem ocenjujemo rezultat poizvedovanja in osrednji problem sistemov za poizvedovanje.

8. KAKO SE JE NAJPREJ IMENOVALA INFORMACIJSKA ZNANOST?

- c) bibliografija
- č) dokumentacija
- e) znanstveno informiranje

9. KDAJ IN KJE INFORMACIJSKA ZNANOST POSTANE ZNANOST?

- i) v Chichagu, l.1926
- j) v Los Angelesu, l. 1926
- a) v Oxfordu, l. 1925

10. KDO JE IZNAŠEL SISTEM UDK?

- r) Paul McCartney
- j) Melvil Dewey
- s) Oliver Twist

11. KATERO IZMED NAŠTETIH KLASIČNIH ORODIJ JE BILO PRAVILNO ZA LAŽJI DOSTOP DO VSEBINE?

- ž) kladivo
- š) izvijač
- s) luknjane kartice

12. KAJ JE MEMEX?

- t) naprava za mešanje sladoleda
- k) naprava, kot osebna baza zbirke podatkov
- č) naprava, ki je služila kot pisalo

13. KDAJ SO NASTALI PRVI RAČUNALNIŠKI SISTEMI ZA POIZVEDOVANJE PO SVETU?

- v) 1970
- o) 1890
- a) 1960

14. KAJ SO UPORABNIŠKI VMESNIKI?

- o) To so kabli.
- z) To je tisto, kar uporabnik zaznava v komunikaciji z računalnikom.
- f) To so vmesniki za ločevanje uporabnikov knjižnic.

15. KAKO SE IMENUJE ZAKON O RAZPRŠENOSTI PUBLIKACIJ?

- n) Bradfordov zakon
- ž) Lotkov zakon
- z) Zipfov zakon

16. KDO JE LETA 1917 PRVIČ OBJAVIL PRIMER ŠTETJA PUBLIKACIJ?

- a) Cole in Eales
- b) Jackson in Enrique
- c) Poharc in Mohorič

17. KAJ JE EVALUACIJA?

- n) Evaluacija je ocenjevanje sistema po tem: kako dober je, zakaj se uporablja, kaj ocenjujemo, zakaj ga ocenjujemo in kako to delamo.
- ž) Evaluacija je ocenjevanje sistema po hitrosti razvoja.
- z) Evaluacija je proces, pri katerem se genski zapis populacij spreminja iz generacije v generacijo.

18. KATERI DOKAZ POTRJUJE, DA ČLANEK NI ZASTAREL?

- o) Da je citiran.
- v) Da ga ni več.
- c) Članek ni bil nikoli napisan.

19. KDO JE KOT NADALJEVANJE PROJEKTA USTANOVIL ISI (INSTITUTE FOR SCIENTIFIC INFORMATION)?

- d) Lotka
- s) Garfield
- t) Zois

20. KJE JE ZBDS LETA 1995 SPREJEL BIBLIOTEKARSKI ETIČNI KODEKS?

- g) v Ljubljani
- t) na Bledu
- l) v Kopru

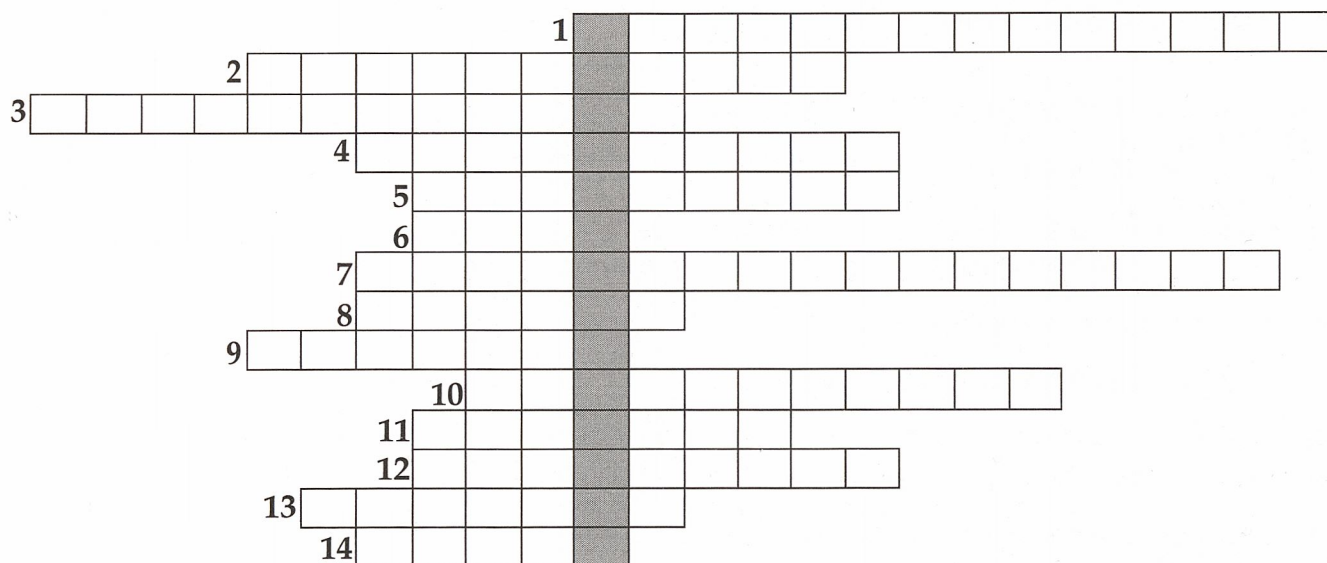
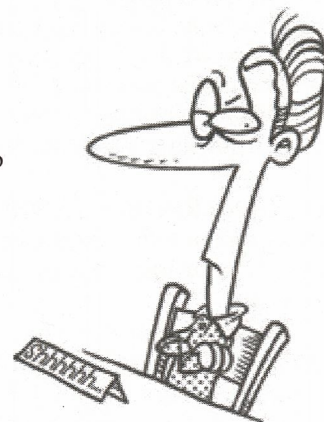
RAZVEDRILLO

NAGRADNA KRIŽANKA

Pripravila Neža Trošt

Rešeno križanko izreži in oddaj v knjižnici oddelka BINK do 8. junija 2012. Nagrajence bomo obvestili po e-pošti. Nagrade je prispevala knjigarna Felix.

1. Popis knjižničnega gradiva
2. Ime asirskega kralja, ki je ustanovil prvo zasebno knjižnico na svetu.
3. Iskanje znanja ali sistematično preučevanje preverjenih dejstev
4. Oseba v srednjem veku, ki je s slikarskimi tehnikami okrasila rokopise.
5. Pisni nosilec iz živalskih kož
6. Mednarodna nevladna neprofitna organizacija, ki zastopa interese knjižnic in inf. služb
7. V informatiki sposobnost povezati raznolike komponente, da delujejo usklajeno.
8. Poznamo več vrst knjižnične nabave: obvezni izvod, dar, nakup in ...
9. Ime naše oddelčne knjižničarke
10. Kar se o neki stvari pove, sporoči, pojasni oz. kar kot bibliotekarji posredujemo.
11. Eno prvih in najpomembnejših tiskarskih in trgovskih mest srednjega veka
12. Latinska grafična oznaka, s katero lahko nekdo označi knjigo kot svojo lastnino
13. Besedilo pisano na roke
14. Knjiga po latinsko

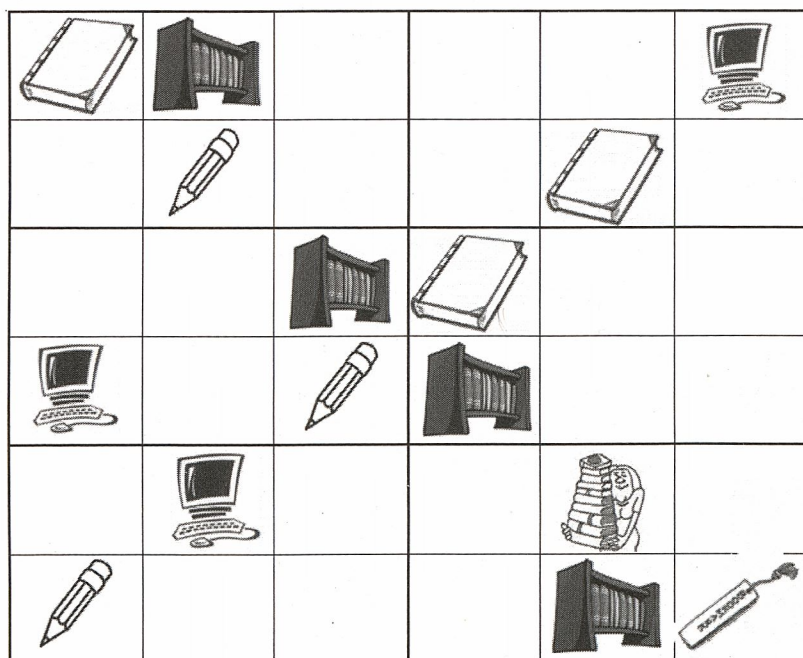

ime in priimek:

naslov:

e-pošta:

SUDOKU

VICI

V knjigarno vstopi moški in reče prodajalki: »Prosim, rad bi knjigo z naslovom Moški, gospodar v hiši.« Prodajalka ga pogleda in reče: »Poglejte zgoraj, znanstveno fantastiko prodajamo v prvem nadstropju.«

»Nekoč sem bil v javni knjižnici. Majhen fant, ki je sedel v bližini je povzročal veliko hrupa, zato sem šel do knjižničarke in zahteval naj ga umiri, utiša. Knjižničarka je odšla do fantka in mu rekla: »Dragi fantič, si lahko bolj tiho! Ali veš, da ostali ljudje blizu tebe ne morejo niti brati.« Fant pa je odvrnil: »Ne morejo brati; kaj pa potem počnejo v knjižnici?«

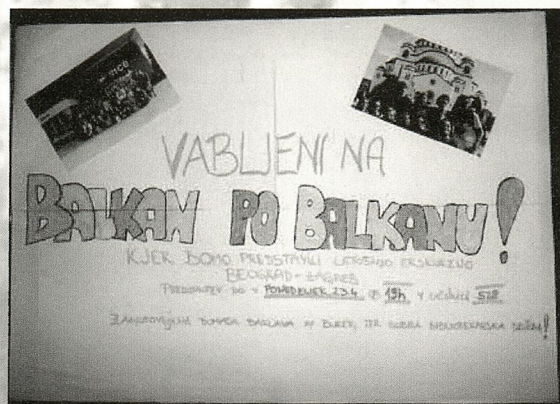
Kako se imenuje najhitrejši računalnik? To šiba.

Pripravili Mateja Kralj in Veronika Mikulin

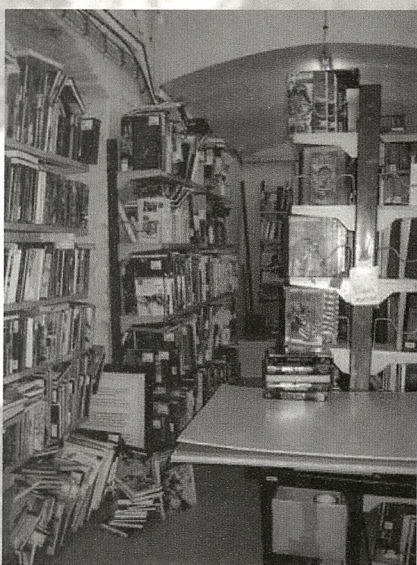

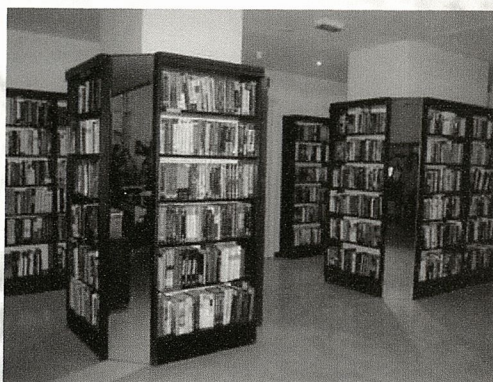
Ob Titovem grobu (Foto Milena Repa)

Plakat za prireditev, ki smo jo posvetili
ekskurziji po Balkanu.

Kam pa damo knjige, ko ni več
prostora? (Foto Milena Repa)

Videoteka v Mestni
knjižnici Zagreb
(Foto Milena Repa)

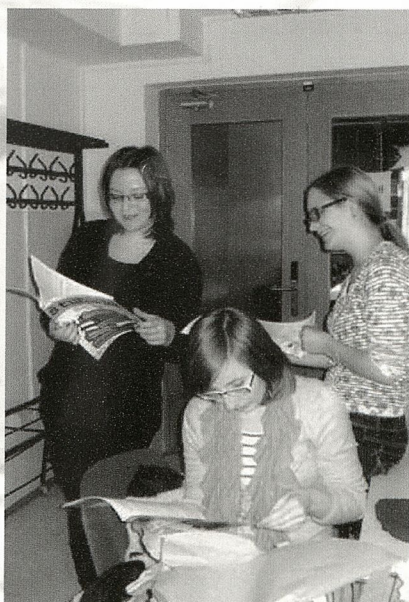

Predsednica SŠB Meta Eržen in
podpredsednica Lara Žabkar (Foto
Rebeka Erzar)

Same lepe
punce!

Po večletnem premoru je
7.3.2012 izšla nova
številka Štubiduja!

Prve bralke

Štubidu je naš!

